

# Krkonošská sezona

Zajímavosti  
a užitečné rady  
pro návštěvníky Krkonoš



Krkonoše jedinečné navenek, přátelské uvnitř

[www.KRKONOSE.EU](http://www.KRKONOSE.EU)



**Bud'me šetrní k přírodě  
a pozorní k lidem**



**15. ročník  
provozu  
Krkonošských  
cyklobusů**

**Města a obce  
se představují**



**55. narozeniny  
Krkonošského  
národního  
parku**

**Tipy  
na zábavu  
pro vaše  
děticky**



1918  
100  
2018

Ministerstvo životního prostředí



STÁTNÍ FOND  
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ  
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován  
Státním fondem životního prostředí ČR  
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.  
[www.mzp.cz](http://www.mzp.cz) [www.sfzp.cz](http://www.sfzp.cz)



# Ze života Svazku Krkonoše

Svazek Krkonoše se systematicky orientuje na tuzemské i zahraniční návštěvníky s nabídkou atraktivních turistických cílů. Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, vysvětlila: „Ze zahraničních trhů se soustředíme především na klienty z Německa a Polska. V rámci spolupráce se státní agenturou CzechTourism jsme byli na MTT Wrocław, Travel show ve Varšavě, Pikniku nad Odrou ve Štětíně v Polsku a na Reismarktu v Drážďanech, Konventu v Löbau, TUC Lipsko v Německu. Letákový servis

jsme využili na ITB Berlín, v Utrechtu, Erfurtu či v Mnichově. Při tuzemských veletrzích jsme nechyběli na ITEP Plzeň, Euro-regiontour Jablonec nad Nisou, Dovolená

**„Jsme vidět a je nás slyšet“**

a region v Ostravě nebo na Infotour v Hradci Králové, ale i na stáncích Královéhradeckého a Libereckého kraje při Holiday World Praha, Regiontour Brno a na For Bikes Praha. Představili jsme území na akcích Poznejte regiony ČR Praha, Dožínky Hradec Králové, Liberecký jarmark, Maloúpský jarmark. Dále region propagujeme např. formou reklamy na autobusech veřejné a turistické dopravy (Krkonošské cyklobusy), pracujeme s online reklamou (sociální sítě, turistické portály) a také prezentujeme náš region prostřednictvím tiskových materiálů, které distribuujeme po celé ČR

i v zahraničí. Organizujeme nebo se spolupodílíme na realizaci presstripů, famtripů a micetripů ve spolupráci s Královéhradeckým nebo Libereckým krajem. Mimo jiné spravujeme turistický portál [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu), pracujeme se sociálními sítěmi (Facebook, Twitter, Instagram), aktualizujeme mobilní aplikaci KRKONOŠE a zpracováváme turistický a podnikatelský Newsletter, měsíční TOP akce a celoroční Kalendář krkonošských akcí. Pro naše nejmenší návštěvníky jsme připravili pohádkový web [www.pohadkove.krkonose.eu](http://www.pohadkove.krkonose.eu) plný tipů, soutěží a her, které je pobaví na toulkách s rodiči v našich nejvyšších horách. Přispíváme aktualitami a dalšími tipy na

turistické portály Královéhradeckého a Libereckého kraje. Pro naše partnery z řad podnikatelů, obcí, měst, krajů, veřejnosti zveřejňujeme aktuality a informace např. o připravovaných a realizovaných projektech, možnostech čerpání dotačních prostředků na stránkách [www.rozvoj.krkonose.eu](http://www.rozvoj.krkonose.eu). Portfolio aktivit na podporu dobré image Krkonoše je velmi široké a jejich realizaci naplňujeme naše motto: „Krkonoše jedinečné navenek - přátelské uvnitř“.

**KRKONOŠE**



**Výhlídkové místo Mářinkův kříž ve Vysokém nad Jizerou**  
Rozhlédnete se odtud po západních Krkonoších, nahlédnete do Jizerského údolí. Přesně uprostřed výhledu vidíme typický obrys hory Kotel a Lysé hory

**Krkonoše jedinečné navenek, přátelské uvnitř**

## Strategické plánování

**Zásadním vodítkem a materiálem, jež se prolíná celou současnou činností a prací Svazku Krkonoše je Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše (ISRRK) a s ní související Akční plán, jako její pilíř. V něm je aktuálně zařazeno pětadvacet projektů, týkajících se regionálního rozvoje. V rámci „pilíře“ je rozpracováno pět prioritních projektů za oblast cestovního ruchu:**

- 1

**„Krkonoše od jara do podzimu“**

- zahrnující Pohádkové Krkonoše, Krkonošemi pěšky, Krkonoše ze sedla kola, Krkonošské cyklobusy, Labská stezka.
- 2

**„Krkonoše na sněhu“**

- zahrnující Krkonoše – lyžařský běžec-ký ráj, Krkonoše na sjezdovkách, Krkonoše na skialpech, Krkonoše v zimě pěš-
- 3

**“Krkonošské tradice a řemesla“**

- Svazek má připraven projekt, jímž chce napomoci nahlédnout pod pokličku výrobců místních produktů a tím nabídnout zajímavou variantu zážitkové turistiky. K tomu Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, doplnila: „Chceme orientovat hosty i do jiných, řekněme méně exponovaných míst, představit region prostřednictvím zdejších tvůrčích
- 4

**Budování pozitivní image Krkonoš“**

- zahrnující Krkonoše, kolébka vynikajících sportovců, Krkonoše ti dají nejvíc, Koordinační aktivity svazku.
- 5

**„Krkonoše jsou kolébkou vynikajících sportovců“**

- což průběžně dokazují výsledky sportovců, včetně dvou posledních zimních olympijských her v Soči i v Koreji, uvedla Eva Šulcová a dodala: „Ráda bych znovu připomněla jejich vynikající umístění a silné a úzké vazby na nejvyšší české hory.“
- 6

**„Krkonoše ti dají nejvíc“**

- v rámci tohoto projektu se orientujeme např. na gastro turistiku. Vždyť krkonošské rodinné pivovary mají svoji zajímavou
- 7

**“V hlavní roli Krkonoše“**

- nejvyšší české hory jsou známy svými, pro filmové štáby, mimořádně lákavými exteriéry. Svazek Krkonoše připravuje podklady pro publikaci „Krkonošská filmová turistika“.



### Rezervační ubytovací systém na [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu)

Jak hezky prožít dovolenou, prázdniny nebo akční víkend na horách je jedním z prvních požadavků. Ruku v ruce se váže na nabídku možností ubytování. K tomu Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, upřesnila: „Díky spolupráci s firmou Sitour a s jednotlivými obcemi a městy, jsme mohli uvést v život rezervační systém, který je bez zprostředkovatelské marže a pro krkonošské ubytovatele zdarma. V současné době jeho databáze eviduje necelé tři stovky subjektů. Samozřejmě máme zájem, aby svoji kapacitu nabídlo a poskytlo ještě více podnikatelů. Prohlédněte si i vy uživatelsky příjemný rezervační systém. Budete překvapeni jeho jednoduchostí a přímým kontaktem s ubytovatelem,“ pozvala E. Šulcová

## Jak jednoduše získat ubytování v Krkonoších?

**Zajímejte se o rezervační ubytovací systém!**

- Při poptávce zjistíte plnou adresu přímo na ubytovatele.
- Bez dalšího prostředníka s ním budete plně v kontaktu.
- Vyplníte formulář s vámi požadovanými kritérii.
- Poptávku e-mailem odešlete.
- Podle vybraných kritérií bude vaše objednávka filtrována.
- Ubytovatel ji zaregistruje ve vlastní e-mailové schránce.
- Nevzniká žádný meziprovision.
- Nejsou načítány žádné provize.



Zpracovala firma SITOUR ve vazbě na Krkonoše – svazek měst a obcí. Kontakt: RNDr. Miroslava Chaloupská, tel. +420 499 405 732, email: [chaloupskamirka@muvrchlabi.cz](mailto:chaloupskamirka@muvrchlabi.cz)

## Prosazujeme Krkonoše.

## Usilujeme o širokou a kvalitní nabídku služeb.

## Podporujeme méně známá místa hor a jejich podhůří.

- Proč byl založen Fond cestovního ruchu (FCR)?**

S cílem budovat společnou prestižní značku „Krkonoše“ v tuzemsku i v zahraničí, prosazovat krkonošský region a podporovat realizaci celokrkonošských projektů, které vedle účinné propagace mohou přivést nové návštěvníky.
- Proč oslovujeme partnery FCR?**

Hlavní je fungující systém společné propagace, celokrkonošských projektů a prezentace na veletrzích doma i v zahraničí a s tím spojené financování. Získané finanční prostředky jsou využity ke spolupřinancování a realizaci projektů na podporu cestovního ruchu (Krkonošské cyklobusy, Krkonoše – lyžařský běžec-ký ráj, Krkonoše ze sedla kola a další) nebo při vydávání
- Jak spolupracujeme?**

Představujeme marketingový plán a plán činnosti na nadcházející období, aby bylo možné otevřeně sledovat naše záměry a přehled o hospodaření. Inicujeme osobní konzultace ke zjištění potřeb partnerů. Stávajícím členům zasiláme pozvánky na důležité akce z oblasti cestovního ruchu a cílíme na informovanost a konkurenceschopnost. Předáváme aktuální informace o možnostech získávání finančních prostředků z dotací a grantů, cílíme na vstřícné a transparentní jednání.
- Jak pracujeme s novými členy FCR?**

Noví partneři využívají jednotný grafický styl Krkonoš, identifikující příslušnost
- Jak můžeme pomoci přispěvatelům FCR?**

Účastníme se více jak 20 výstav a veletrhů cestovního ruchu v Česku, Polsku i Německu. Propagujeme aktivity našich partnerů na sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram). Pořádáme press tripy, fam tripy a mice tripy pro novináře a odborníky v cestovním ruchu z ČR, Dánska, Polska či Německa s cílem zvi-
- Jak můžeme pomoci přispěvatelům FCR?**

ditelnit region Krkonoše doma i v zahraničí. Pořádáme pravidelná setkání s krkonošskými informačními centry, na kterých si předáváme aktuální informace a novinky z jednotlivých měst a obcí a zároveň společně poznáváme Krkonoše „jako turisté“ na výjezdních setkáních. Spravujeme turistické webové portály [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu) a [www.pohadkove.krkonose.eu](http://www.pohadkove.krkonose.eu), na kterých prezentujeme akce a novinky od našich partnerů. Vydáváme tištěné turistické noviny „Krkonošská sezona“, které distribuujeme po ČR i zahraničí, a naši partneři v nich mají výrazné cenové slevy za inzerci. Dále vydáváme čtvrtletní elektronický podnikatelský Newsletter, který obsahuje důležité a zajímavé informace z oblasti cestovního ruchu a aktuální dění od našich partnerů. Zajišťujeme tok informací a šíření aktualit z Královéhradeckého a Libereckého kraje, CzechTourismu, Ministerstva
- Jaký je společný cíl FCR?**

Široká nabídka kvalitních služeb, podpora rovnoměrnějšího rozložení návštěvníků v průběhu celého roku na celém území turistického regionu Krkonoše, v jeho horské i podhorské části.
- Poděkování!**

Všem přispěvatelům vyjadřujeme veřejné poděkování za finanční příspěvky, pocho-pení, spolupráci a vzájemnou podporu území.
- Seznam členů FCR naleznete na str. 10.**

Krkonoše - svazek měst a obcí.



# „KRKONOŠE - JEDNY HORY“

## Nechte se inspirovat 30-ti tipy na výlet

Z projektu „Krkonoše - jedny hory“, finančně podpořeného Libereckým krajem, bylo zpracováno třicet tipů na výlety, které si můžete vytisknout na [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu) v sekci Propagační materiály.

K projektu podporujícímu turismus Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, doplnila: „Třicet tipů na výlety je tematicky rozděleno na výběr, kam vyrazit v průběhu celého roku pěšky, na kole, na běžkách, s dětmi a kočárky nebo na vozíčku. Nechali jsme pana grafika Ivana Polonského zpracovat originální šablony, do nichž jsou tipy na výlety zakomponovány. Všechny si je můžete jednoduše formou stáhnout nebo vytisknout z našich webových stránek [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu) nebo o ně požádat v krkonošských informačních centrech. Jednotlivé obce, města, informační centra a další partneři Krkonoše - svazku měst a obcí, mohou do šablon zpracovat své tipy z území Krkonoše a jeho podhůří. Tak se postupně rozroste nabídka v širokou škálu a může obsahovat nejenom výlety, ale

i vycházky, pěší městské okruhy, apod., uzavřela E. Šulcová.

Pokud si naplánujete itinerář výletu sami a budete se chtít podělit, můžete přispět do společného díla i vy. Stačí poslat návrh trasy na: [info@krkonose.eu](mailto:info@krkonose.eu). Děkujeme předem!



## Dobrý tip na fajnový den

Pod koordinační taktovkou Krkonoš - svazku měst a obcí vznikají další dva díly „Výletáku“, finančně podpořené Státním fondem životního prostředí. Krátký videopořad internetového portálu Stream.cz doporučuje zajímavá místa na fajnový výlet.

Pěší „Výleták“ s cílem představit méně známá či frekventovaná místa nejvyšších českých hor vás zavede Klínovým dolem k Rybníčním domkům, Klínovým boudám a Friesovým boudám, do místního pivovaru. Další připravovaný „Výleták“ nabídne všem milovníkům cyklistiky variantu výletu s využitím Krkonošského cyklobusu a lanovky, která převáží kola a dāl pak po značené cyklotrase dlouhým sjezdem na kole do údolí.

### Připomínáme „Výleták po Žacléřsku“

Šestnáctikilometrové pěší putování krajem Žacléřska, od rozhledny Eliška, přes dělostřeleckou tvrz Stachelberg, historické městečko Žacléř a Prkenný důl až na Rýchory. Moderátor Dušan Krejdl provází letním dnem v Krkonoších. S touhou zchladit se od letního žáru nás přivádí do roz-



sáhlého podzemí velkolepého díla dělostřelecké tvrze pevnosti Stachelberg. Odtud se s ním vydáváme do Žacléře se zastávkou v Prkenném dole v hotelu Zelený mlýn. V upoutávce nezapomene na žacléřský zámek, městské muzeum ani na hornický skanzen Jana Švermy. Dále pokračujeme směrem na hřebeny výšlapem na Rýchorskou boudu. Moderátorovy chutové buňky jsou uspokojeny kynutým knedlíkem plněným krkonošskými borůvkami.

### S „Výletákem dlouhým sjezdem“

představuje Krkonoše známé především kopci a cyklovýlety s mnohdy náročným převýšením. Krkonoše -

svazek měst a obcí vytipoval zhruba dvacítku výletů pro jízdu na kole, za využití dopravy Krkonošských cyklobusů a lanovek s letním provozem, s cílem snadnějšího vystoupení na hřebeny hor. „Výleták“ mapující zhruba třicetkilometrovou trasu, se vydal z Vrchlabí do Janských Lázní a odtud kabinovou lanovkou na Černou horu. Průvodce po 106 schodech vystoupal do nadmořské výšky 1299 metrů. Jeho další zastávkou je unikátní Černošské rašeliníště staré zhruba šest tisíc let. Zde “šlápl do pedálů” a vydal se přes Kolínskou boudu, která je součástí Trautenberkova panství, jedním z „dlouhých krkonošských sjezdů“ do Dolního Dvora a odtud zpět do Vrchlabí. Vyjedte si i vy!!



**Pořady „Výleták“ si můžete prohlédnout na [www.stream.cz](http://www.stream.cz).**

## Památka z Krkonoš pro celou rodinu

Víte, že když se vydáte do Krkonoš na výlet či na dovolenou, můžete si odvézt suvenýr, který bude bavit celou vaši rodinu? Jde o vlastivědné omalovánky, jichž už vyšlo více než deset (Harrachov, Paseky a Rokytnice nad Jizerou, Poniklá, Jilemnice a další). Každá z nich obsahuje nejdůležitější pamětihodnosti jednoho vybraného města či obce, o nichž se dozvíte zajímavosti v češtině i angličtině a zároveň si vybarvíte ke každé z nich krásnou omalovánku od rodačky z Rokytnice nad Jizerou, Evy Hanoutové. Nápad i realizace pochází od malého rodinného vydavatelství OBLAK, které sídlí ve Vysokém nad Jizerou. Kromě turistických omalovánek, vydalo nakladatelství i Omalovánkový kalendář 2018, který v dubnu získal speciální ocenění v celostátní soutěži propagace regionů TURISTPROPAG 2018.



## Pohádkové Krkonoše - omalovánky pro radost



Regionální turistické informační centrum Krkonoše se sídlem ve Vrchlabí má pro vaše děti omalovánky „Pohádkových Krkonoš“. Zastavte se pro ně, získáte je za 15 korun. [www.pohadkove.krkonose.eu](http://www.pohadkove.krkonose.eu)

# Za panoramatickými výhledy s novým průvodcem

Pomyslná knihovnička Krkonoš - svazku měst a obcí je opět rozšířena. Z projektu „Krkonoše - jedny hory“, finančně podpořeného Libereckým krajem, byla vydána brožurka Krkonošské výhledy.

Vždyť zdejší panoramata jsou tak vyhlášená. Váš si vzpomeňte na Homolkovi! Tiskovina vznikla na základě podobného materiálu, který roku 1999 vydala Správa KRMAP. Na rozdíl od původní verze, kde byly použity kresby horizontů, jsme se rozhodli výhledy reálné nafotit. Nádherné fotografie zachycují dvacet výhledových míst i s rozhledy v celém pohorí. Popisky horizontů včetně kót pomohou lépe se zorientovat. Některá místa najdete na hlavních trasách, za dalšími budete muset vyrazit i do méně známých koutů nejvyšších hor. Všechna jsou opatřena GPS souřadnicemi, takže je určitě snadno najdete. Z brožurky se také dozvíte zajímavosti z historie i současnosti rozhleden a vyhlídkových míst, která nabídnou unikátní záběr široko daleko.

Knovému materiálu Eva Šulcová, ředitelka Svazku Krkonoše, doplnila: „Upoutávky na panoramatické výhledy ve formě brožurky zahrnují jak populárně známá místa, tak především ta méně exponovaná např. z Vysokého nad Jizerou, z Emmíny cesty ve východních Krkonoších apod. Naší snahou je nabídnout varianty, jak si užít hory a přírodu na vyznačených cestách, ale mimo turistický ruch. Místa, kde všude se můžete rozhlížet po krkonošských horách a údolích, vám doporučí brožurka Krkonošské výhledy. V elektronické podobě ji najdete v sekci Propagační materiály na webu [www.krkonose.eu/cs/propagacni-materialy](http://www.krkonose.eu/cs/propagacni-materialy) a v tištěné podobě ji můžete získat v krkonošských informačních centrech“



Krkonošské výhledy a jejich titulní stránka, grafika Ivan Polonský.



# 40 let v Krkonošském muzeu ve Vrchlabí

**Historik Miloslav Bartoš, který si v roce 2019 připomene významné životní jubileum, spojil celý svůj produktivní věk a profesní život s Krkonošským muzeem ve Vrchlabí.**

**Jak sám říká, měl štěstí, že byl osloven k této práci a začínal od „přísluvečné píky“ systematickým zpracováváním knihovny a evidence muzejních fondů.**

**Upevnil pozici Krkonošského muzea ve Vrchlabí jako kulturního, dokumentačního a badatelského centra regionu.**

Do seznamu jeho bibliografie patří řada titulů. Připomeňme např.: Album starých pohlednic Krkonoš, Album starých pohlednic Podkrkonoší, Dějiny spolku ostrostřelců ve Vrchlabí, Historie důlního díla Panny Marie Pomocné ve Lvím dole v Krkonoších, K osmdesátým narozeninám Miloše Gerstnera, Laudatio Antonína Tichého k jeho sedmdesátinám, Největší povodně v Krkonoších, O dolování měděných rud na Kozinci u Jilemnice, O vlastivědném pracovníku Emilu Fléglovi (1902-1977), Obraz města Hostinného v berní rule, Vápenka a mlýn v Černé Vodě u Zacléře, Vrchlabí na dobových pohlednicích, aj. Krkonošské muzeum ve Vrchlabí uchovává ve svých sbírkách unikátní soubor skleněných negativů, zachycujících každodenní život na dnes již zaniklé Erlebachově boudě nad Špindlerovým Mlýnem kolem roku 1912. Fotografie Reinharda Erbena, syna majitelů boudy, a osobní výpovědi pamětníků zasadil historik Miloslav Bartoš do dějinných souvislostí. Vznikl ucelený a neobyčejně mnohovrstevnatý pohled do historie jedné z nejznámějších krkonošských bud. Zpracoval pohnutou, více než třisetletou, historii boudy, jedné z největších a nejznámějších v Krkonoších, v knize Příběh Luční boudy. Líčí ničivý požár v roce 1938, kdy ji německým majitelům vydrancovali čeští vojáci, ale také velkou obnovu a slávu za třetí říše, proslulé taneční zábavy nebo vznik letecké školy. Desetiletí přispíval do měsíčníku Puls zajímavostmi z dějin Vrchlabí. Sepsal Dějiny arnoštovské hutě a ponikelského dolování ve sborníku Opera Corcontica, či seriál o mapách, „Krkonošské sněžnice“ nebo „Vrchlabští mědirytci“ a mnoho dalších článků v časopisu Krkonoše. S kolegou PeaDr. Janem Luštincem zpracoval Počátky lyžování v Českých zemích, spolupodílel se na textu kouzelných Alb starých pohlednic Krkonoš i Podkrkonoší. Jeho příspěvek najdete v Čitance východních Krkonoš maršovského střediska SEVER i ve výpravné trojjazyčné publikaci výtvarných děl s námětem Sněžky „Kolem velké hory“. Přiblížil čtenářům zdařilou rekonstrukci nejstarší obrazové mapy Krkonoš kronikáře Simona Hüttela od Zdeny Novákové a je podepsán i na útlém sborníčku o největší povodni v Krkonoších v roce 1897. Dlouhodobě spolupracuje na překladu Hüttelovy kroniky města Trutnova. Díky jeho vstřícnosti se rozvinula spolupráce s poválečnými vysídlení z Vrchlabska, sdruženými kolem Krkonošského muzea v Marktoberdorfu i kontakty s muzejníky z Jelení Hory.

Miloslav Bartoš je původem z Horní Branné, kde se v roce 1939 narodil do rodiny s legionářskou tradicí. Tatínek, vyučený strojní zámečnick u firmy Emila Vacke, která ve Vrchlabí sídlila v Krkonošské ulici v místech dnešní tržnice ve štitovém baráčku s loubím, pomáhal v letech 1931–1932 stavět silnici přes hřeben Kozince. Po té sehnal místo v Mladoboleslavské škodovce a na ty časy vzpomínal prý velice rád. Vydělal si dost peněz jako seřizovač šicích strojů. Ale obraťme pozornost k malému Milovi. Narodil se v březnu do začátku 2. světové války, kterou spolu s rodiči prožil v Branné.

„V paměti se mi jako šestiletému vybavují živé vzpomínky. Jako dnes vidím střípky okamžiků z poválečné květnové revoluce roku 1945, kdy došlo ke střetu příslušníků německé jednotky procházejících Horní Brannou. Vzpomínám na měsíc před květnovou kapitulací, kdy Němci do Branné povolali šedesát příslušníků Hitlerjugend a ubytovali je v sokolovně. Kluci vyfaso-



vali uniformy označené páskou Wehrmacht Hitlerjugend, zbraně a začali s výcvikem. Jednou táhli na Valteřice a tam je pozatýkali zdejší muži, vystupující jako skupina partyzánů. Vidím jako dnes jak vesníci projelo auto nacpané vojáky, kteří se zbavovali zbraní. Ty se pak válely v příkopech. Pamatuji na souseda kráječjího ulicí, v jedné ruce nesouc pušku a ve druhé ruce pancéřovou pěst. Vybavuje se mi vzpomínka na Němci podpálenou stodolu v těsné blízkosti naší chaloupky, která zcela vyhořela. Střípky myšlenek mě vrací i do doby kolem dušiček, kdy se dívám z okna chaloupky, kolem chodí davы lidí na hřbitov, kde zapalují svíčky u hrobů.“

**Jak sám v sobě uchovááte ten těžký čas? Lidé pracovali, umírali, matky rodily děti, ty, když povyrostly, si hrály, ... přestože to byl stav válečný...**

„Naštěstí mě žádná zásadně ošklivá událost nepotkala. Fronta tu nebyla. O tom, že byly koncentráky a probíhalo vyhlazování, jsem nevěděl a jako dítě nevím. Chodil jsem občas s tatínkem na lyže. Nechci tu dobu zlehčovat, ale jedinou hrůzu, kterou jsem zažil, byla po příjezdu strýce v rajtkách z Horních Štěpanic. Za 1. republiky sloužil u Československé armády u jezdeckta. Někde sehnal koně a na něm přijel k nám. Posadil mě do sedla a kuň se se mnou rozběhl. To byla hrůza. Naštěstí to dobře dopadlo. Dne 1. září 1939 zatkli mého dědu, byl předsedou legionářské obce. Odvezli ho do Okresního vězení ve Vrchlabí (v dnešním sídle Finančního úřadu, v jeho zadním traktu byly cely). Odtud ho asi po třech týdnech přeložili do tábora Buchenwald. Němci k tomu účelu zatýkáni vydali speciální zákon o tzv. „ručitelích“, což byli politici, představitelé různých významných organizací, Sokolové, legionáři. Němci jim říkali ručitelé. Na jeho základě vydali mnoho lidí, aby měli záruku, že v protektorátu bude klid. Děda byl v Buchenwaldu do 19. května 1945. Mám jeho korespondenci. Díky ní vím mnoho o poměrech, které tam byly nastoleny. V jednom dopise se dokonce loučí s Milouškem (tzn. se mnou) a se sestrou Haničkou, protože se domníval, že nepřežije, stejně jako mnoho jiných. On naštěstí či zázrakem války přežil. Pamatuji si na silný zážitek, když se vrátil domů. Šel jsem zrovna s babičkou Horní Brannou do obchodu. Někdo na ni zavolal: „...máte doma starýho“, což v té době nebyla žádná urážka. Běželi jsme domů, kde už stálo mnoho lidí. Vrhnul jsem se dědovi do náruče. Kdyby ho nepodpírali, býval bych ho porazil. Byl velmi zesláblý, vážil 40 kilogramů, vyčerpaný tělesně i psychicky. Té psychické zátěže se myslím už nikdy nezbavil. Válku přežil o pět let.“

**Jaké byly vaše chlapecké začátky ve Vrchlabí?**

„Když jsme se v roce 1945 s rodiči a sestrou přestěhovali do malé vilky po Němcích ve Smetanově ulici začal jsem 1. září chodit do školy. Byla to dnešní budova gymnázia, do té doby německá, já to nevěděl. Také jsem nevím, že probíhal odsun Němců. Možná, kdybych měl kamaráda z německé rodiny a ten musel odejít, tak bych si tu situaci uvědomoval. A že probíhalo živelné obsazování domů v mém okolí jsem také netušil. Přišli do nich lidé s minulostí spojenou s ozbrojenými složkami, a také ti, kteří měli nárok z titulu Benešových dekretů. Dle ustanovení měli přednost ti, kteří byli politicky perzekuováni. Jako děti nás tenkrát nikdo moc nehlídal. S kamarády jsme chodili do Vejsplach se zbraněmi, které jsme našli po Němcích. Stříleli jsme na plechovky. Byla tam jedna šikovná mezička v místech, kde už dneska stojí domky, na ni jsme stávēli plechovky, ale bohužel se do nich často netrefovali. Kulky létali po celém okolí bůhvíkam, protože

když jsem přišel domů, babička mě pokárala, že střílet už nesmím. Dětství jsem vcelku dobře prožil a naštěstí přežil.“

**Jak jste se doslal k historii?**

„Čirou náhodou. Vychodil jsem jedenáctiletku a v roce 1956 zakončil maturitou. Druhou maturitou jsem završil dvouletá studia na Osvětové škole v Praze, která měla větev osvětovou, knihovnickou a muzejní. Chtěl bych připomenout, že klasická i reálná gymnázia byla tehdy náročná, jako dnešní mnohá vysoká škola. Ovšem velkorysost tehdejších učitelů v 50. letech, kdy život nebyl nijak veselý a příjemný, a vzdělání učitelé věděli, jaké politické příkoří se v republice děje, k nám studentům byli vstřícní, chápaví a maturitě asi nepřikládali význam. Po škole jsem požádal o odklad základní vojenské služby a na rok odešel do Frýdlantu v Čechách na umístěnkou. Pracoval jsem v Domě osvěty. Nastoupil hned do pozice vedoucího. Dům osvěty měl tehdy na starosti např. přezkušování hudebních skupin k získání osvědčení o způsobilosti a honoráři. V té době také začínal první Frýdlantský divadelní máj. Já jsem ale moc dobře věděl, že dělat politickou osvětu není práce pro mě. Vnímám jsem nesmyslnost politického režimu a účast na školeních s ostatními soudružkami jsem vyhodnocoval jako nechutnou. Po roce jsem odešel na dva roky na vojnu do Hradce Králové jako mechanik praporu směrových stanic (pozn.: signál v radiostanici se šíří v jednom daném směru, čili u směrové stanice nebylo možné odposlouchávat). Druhý rok vojny jsem prožil jako skladník. Často jsem navštěvoval zdejší vědeckou knihovnu a studoval historickou literaturu, která mi byla blízká. A to byl asi ten zásadní zlom. 15. 12. 1961 jsem vojnu dosloužil.“

**Kdy a jak jste nastoupil do Krkonošského muzea?**

„Štěstí při mě stálo. Po vojně jsem doma dostal nabídku pracovního místa v Krkonošském muzeu. Tehdy patřilo pod Okresní národní výbor Vrchlabí a v jeho čele stál Emil Flégl, který se více věnoval veřejné politické činnosti a v popředí jeho zájmu byly dějiny dělnického hnutí a komunistické strany. V muzeu byl strašlivý nepořádek a chaos ve sbírkách. Přestože měl veliké znalosti o regionu a Krkonoších a zezačátku mi byl vzorem, nepracoval dobře metodicky s evidencí sbírek. Jako zarytý komunist mi dal jako první rozpracovat písemnosti a tiskoviny se vztahem ke komunistickému nebo dělnickému hnutí do kartotéky bez ohledu na muzejní směrnic. On je totiž ani neznal. Já jsem se rozhodl, že podle nich budu zpracovávat knihovnu, dle pravidel jmenného katalogu. S knihami jsem se postupně seznamoval, pročítal je a práce mě bavila. Předchůdce



Tvůrčí Miloslav Bartoš, bez ohledu na funkce (v letech 1995-2000 kdy usedal v křesle ředitelském) si považuje především prvotního národopisného výzkumu v terénu v sedmdesátých letech a některých zásadních a objevných článků své rozsáhlé publikační činnosti. Zároveň chválí současné zpřístupňování sbírek Krkonošského muzea na webových stránkách.

Emila Flégla, významný správce sbírek a nesmírně vzdělaný člověk Dr. Karel Schneider, na kterého všichni žáci, které učil, s díky a obdivem vzpomínali, měl knihovnu s kartotékou s výrazným počtem německých titulů. Emil Flégl se během své éry snažil knihovnu počesit tak, že ty německé vyhazoval. Přitom mohl plynule navázat a nově jenom přidávat. To neudělal a naopak vnesl chaos. A tak jsem do toho se vším všudy vstoupil já.“

**Když se ohlédnete zpět za působením v muzeu, co se vám vybaví?**

„Životní klíka, že jsem dostal nabídku jít do něj pracovat. Prostředí zcela vyhovovalo mému naturelu. Měl jsem potřebu se stále něco učit. A když jsem stál v té Schneiderově knihovně, kde nebyly prakticky žádné české tituly, tak jsem toužil si ty německé přečíst, stejně jako dopisy mého dědy z lágru. Také mě silně k němčině motivovalo, když jsem se seznámil s německy hovořící manželkou Margit ze Sudet od Zacléře. A tak jsem začal intenzivně němčinu studovat. Myslím, že s takovým nasazením jsem se pak už v životě neučil nic dalšího. Mým cílem také bylo udělat v muzeu lepší pořádek. Porídil jsem literaturu a podle ní zpracoval sbírku skla. Dále sbírku grafiky, nikoliv obrazů, ale grafiky jako obrazových his-

torických dokumentů. S nadsázkou jsem osahal každý artefakt a přečetl téměř každou archiválii. Při zaměstnání jsem začal studovat národopis a historii na Karlově univerzitě v Praze. Časem jsem pochopil, že v archivu a bohaté muzejní knihovně je ta pravá škola, kterou nemůže nic nahradit.“

**Které období z historie se vám líbí?**

„Ranný novověk, tedy počátky novověku 16. – 17. století. Tamní společnost měšťanů se řídila pravidly, které dodržovala. Cechovní artikule sice byla jistým omezením, ale upřednostňovala a chránila své členy cechu a potlačovala ty, kteří pracovali mimo něj. Doba měla svůj řád a pořádek. Hlavní skupinou byli plnoprávní měšťané, každý měl své právo např. vařit pivo. Líbilo by se mi být měšťanem té doby.“

**A ve které době byste žít nechtěl?**

„Určitě v době předterezziánské. Než nastoupila do vlády Marie Terezie v roce 1740 to byla doba pro poddané a vesničany velmi tvrdá. Měli sice svoje práva, ale mnoho roboty a povinností vůči vrchnosti. A osídlování horské oblasti Krkonoš bylo před rokem 1740 ve svých začátcích.“

**Krkonošské muzeum Správy Krkonošského národního parku ve Vrchlabí, sídlící v budově bývalého augustiniánského kláštera, je nepřístupné do roku 2021 z důvodu zásadní rekonstrukce. Současné expozice „Kámen a život“ a „Člověk a hory“ nahradí Návštěvnícké centrum Krkonošského národního parku.**



Krkonošské muzeum ve Vrchlabí bylo založeno r. 1883 jako „Riesenbergsmuseum“ rakouským „Krkonošským spolkem, aby „probadalo přírodu, dějiny i člověka Krkonoš a shromažďovalo sbírky toto dokládající“.



Prohlédnout si můžete expozice Krkonošského muzea ve „Čtyřech historických domcích“ na náměstí Míru ve Vrchlabí, na zámku v Jilemnici a lesnicko-mysliveckou expozici Šindelka v Harrachově. Do konce roku 2018 probíhá rekonstrukce „Památníku zapadlých vlastenců“ v Pasekách nad Jizerou. Další informace o dění na území Krkonošského národního parku i v jeho okolí najdete na [www.krnapp.cz](http://www.krnapp.cz) a facebookovém profilu [www.facebook.com/spravakrnapp](https://www.facebook.com/spravakrnapp)



# 110 let od první automobilové karoserie

Nejen turistickým ruchem živ je zdejší region. Nahlédněte spolu s námi do historie firmy, která postupem času nabídla práci, a tudíž i možnost zázemí a stabilizace mnoha někdejšími, ale i současným obyvatelům Krkonoše a Podkrkonoší. Jak uvádí Jan Králík ve své knize „Karoserie Petera“ vydané v roce 2008 u příležitosti 100. výročí od první vyrobené automobilové karoserie: „O vrchlabské firmě Ignaze Theodora Petery a jeho synů se nedochovalo mnoho pramenů. Archiválie se však shodují na datu zhotovení první automobilové karoserie v roce 1908.“

„Ignaz Theodor Petera se narodil 31. července 1840 v Pecce u Nové Paky. V roce 1857 přišel do Vrchlabí jako vyučený kolář a nastoupil u sedláře Petra Ettla. Po letech vandrování se v roce 1862 vrátil zpět do Vrchlabí. Byl schopným a podnikavým mladým mužem. V roce 1864 se osamostatnil a založil ve městě vlastní firmu. Dílna sídlila na Nádražní ulici č. p. 100, v místech, kde se říká Kozi plácek. Původně se do dílen vcházelo ze Slovanské ulice. Stav, který se dochoval do současnosti, vznikl

později přístavbou. Na výrobě kočárů, ale také žebříňáků, saní a postrojů se podíleli koláři, kováři, sedláři, čalouníci, lakýrníci. V přízemí domu v přední části se nacházelo příruční skladiště s výlohami do ulice. V jedné z nich stál pár vycpaných koní v postrojích, v létě zapřažených do kočáru, v zimě do saní. Do práce v dílnách se od útlého věku zapojovaly i Peterovy děti. Když začalo být v Nádražní ulici těsno,

bylo rozhodnuto postavit na místě skladových budov skutečnou továrnu. První část začali stavět v roce 1904. V témže

dnes stojí a dokládají, že bratři Peterové pojali rozvoj podniku vskutku velkoryse. Theodor měl na starosti obchod, Josef výrobu, Robert kanceláře a vnitřní chod firmy. Kromě kočárů, vozů, saní a postrojů zhotovovali tašky, kufry, polstrovaný nábytek, kočárové lampy. V roce 1906 zaměstnávali 40 mistrů, tavařů a úředníků. Z dochovaných archiválií lze soudit, že firma nabízela kočáry nejrůznějších typů

a provedení. Od lehkých sportovních po uzavřené těžké nákladní. Stejně jako saně pro všechny možné účely. Je zřejmé, že ve firmě dokázali vyhovět každému požadavku. Schopní Peterové sledovali novinky ve svém oboru a není proto divu, že je záhy upoutaly automobily. Podle nemnoha písemných dokladů se zhotovení první automobilové karoserie shoduje na roku 1908,“ uvádí Jan Králík.



Technologie výroby automobilových karoserií se po 1. světové válce v zásadě nezměnila. Základem nadále zůstávala dřevěná kostra, vyrobená z tvrdého dřeva. Nové bylo použítí plechu, z něhož se začaly vyrábět povrchové díly karoserie a nahradily tak dřevěné desky. Práce s plechem vyžadovala autoklempíře, tedy řemeslníky vyučené v novém oboru. Konstrukce karoserií dovozovala jejich modernizaci podle právě rozšířené módy. Nebylo žádnou výjimkou, že si majitel nechal vůz přestavět třeba i několikrát během doby, kdy jej vlastnil. Takzvané druhostavby byly běžné, někdy radikální, někdy spočívaly třeba jen v nové linii blatníků. Model dřevěné kostry automobilů. Na snímku historický artefakt O. Prokopa.



Dr. Jan Králík zmapoval historii vrchlabské firmy „Ig. Th. Petera a synové“ od jejího založení až do zániku v roce 1945. U příležitosti 100. výročí výroby první automobilové karoserie ve Vrchlabí zpracoval katalog „Karosárna Petera Vrchlabí“ s více jak 300 fotografiemi, který představuje výrobu firmy Petera a synové. Na snímku titulní strana katalogu „Karoserie Petera“.



Hrobka rodiny Peteroví na hřbitově ve Vrchlabí.



Krkonošské muzeum ve Vrchlabí vlastní více jak dvě stě fotografií karosovaných automobilů vyrobených vrchlabskou firmou Ig. Th. Petera a synové. Zachycují jejich výrobu od roku 1929 do roku 1938. Velké množství fotografií nasbíral Jiří Remsa z Vrchlabí, který vlastní i velkou část historických artefaktů. Zakázkové obálky, pracovní knížku, štítky na karoserie, součásti vozu Praha Piccolo, signovačku, nožní pumpičku, aj.

## Současnost

Od r. 2012 se závod Vrchlabí specializuje na výrobu dvouspojkových převodovek DQ 200. Transformace závodu z výroby aut na výrobu převodovek se tehdy podařila

v rekordních 18 měsících. Právě za to dostal vrchlabský závod ŠKODA AUTO v r. 2015 prestižní evropské ocenění Fabrik des Jahres. Kromě toho, že závod patří

k nejvýznamnějším zaměstnavatelům v regionu, patří také mezi top hi-tech provozy v celé střední Evropě.

V roce 2015 zavedl vrchlabský závod jako první v ČR do sériové výroby tzv. koope-rujícího robota. Zaměstnance podporuje při výrobní operaci „zakládání pístu řazení“ inovativní robot lehké konstrukce. Zaměstnanci a roboti tak řeší poprvé ve výrobě ve ŠKODA AUTO vysoce citlivé úkoly společně ve spolupráci člověka a stroje.

Od r. 2017 je součástí týmu logistiky i robot Karel – autonomní vozidlo. Karel nepotřebuje na zemi žádné dráhy, rotačním lase-rem na střeše se rozliší sám. Další tři čidla skenují okolí, aby zabránila nárazu do překážky. V porovnání s klasickou manipulační technikou je jeho vytiženost zcela enormní, za den najezdí 60 km.

Závod ve Vrchlabí vyrábí dvouspojkové automatické převodovky pro celý koncern. Do škodovek putuje asi třetina jeho produkce. Denně vyrobí na 2200 převodovek.

ŠKODA AUTO se snaží být dobrým sousedem pro město Vrchlabí a region. V letech

2013-2016 investovala vláda ČR více než 500 milionů korun do rozvoje silniční infrastruktury a výstavby industriální zóny ve Vrchlabí.

V oblasti sportu ŠKODA AUTO přispívá na provoz hokejového a fotbalového klubu ve Vrchlabí a na rozvoj infrastruktury. Z těchto prostředků tak v minulosti vznik- nul např. květinový záhon před zámkem, osvětlení přechodů, instalace radarů na měření rychlosti nebo plošina pro vozíčká-ře na městském úřadě.

Zájmem ŠKODY AUTO je také podporovat technické vzdělávání. V současné době má navázanou spolupráci se dvěma mateřskými školami, všemi základními školami ve Vrchlabí, místním gymnáziem a SOŠ a SOU. Instituce žádají o příspěvky na technické vzdělávání prostřednictvím ŠKODA Grantů. Žáci škol mají možnost chodit do závodu na exkurze do výroby a tréninkového centra. U SOŠ a SOU je spolupráce širší. Žáci mají k dispozici převodovku DQ 200, dva vozy ŠKODA a nově možnost absolvovat praxe přímo v závodě.

Text Hana Veselá.

**TIP**

Báječná spolupráce je s Krkonošským muzeem ve Vrchlabí. ŠKODA AUTO dne 19. listopadu 2018 otevře výstavu k 110. výročí první vyrobené karoserie v objektu Krkonošského muzea - Čtyři domky ve Vrchlabí. V tuto chvíli vám můžeme prozradit jenom to, že součástí výstavy bude vzpomínkový film nebo interaktivní hra zvoucí k vycházkám po okolí. Pokud byste vážení čtenáři měli doma zajímavosti k historii vrchlabského závodu ŠKODA AUTO, neváhejte kontaktovat paní Blanku Zázvorkovou, ředitelku Krkonošského muzea ve Vrchlabí: bzazvorkova@krnap.cz.

## Chcete se zapojit do péče o přírodu a stát se vyslancem projektu Partner KRMAP?



### Co je projekt Partner Krkonošského národního parku?

Snaha získat v území partnery spolupracující se správou národního parku na ochraně přírody, podpoře regionální identity, ekologické výchově a nakládání s odpady v Krkonošském národním parku.

### Kdo může být partner?

Instituce i jednotlivci: zejména provozovatelé ubytovacích zařízení, školy, svazky měst a obcí, města a obce i soukromé osoby. Každý se může stát vyslancem Správy KRMAP a ochrany přírody.

### Co bude úkolem partnera?

Nabízet edukační materiál s ochrannářskou tematikou vytvořený Správou KRMAP a zprostředkovávat programy zaměřené na

národní park.

### Co bude výsledkem?

Sít míst (ambasád), kde návštěvník získá relevantní informace, možnost odhodit odpadky sesbírané v blízkosti cest do boxů na tříděný odpad nebo do smíšeného kontejneru a kde může využít toalety. Provozovny budou viditelně označeny logem Partner KRMAP.

### Jaká je motivace?

Motivačním prvkem ke sběru odpadků bude hra propojující chytré telefony, sociální sítě a trasu výletu skupiny i jednotlivců. Vzájemným „prolinkováním“ na stránkách KRMAP se návštěvník dozví, že národní park má partnery s ubytovací kapacitou fungující způsobem, který není v rozporu s filosofií NP. Podporou partnerů bude rubrika v měsíčníku Krkonoše a Jizerské hory. Partner KRMAP bude moci distribuovat tiskové materiály (letáky, brožury) vydané Správou KRMAP.

### Jaká je / bude další skupina partnerů?

Vzdělávací instituce v území, které spolupracují se Správou KRMAP v rámci ekologické výchovy. Partnerství umožní získávání edukačního materiálu, přístup k vedeným exkurzím a specializovaným programům v KCEV Krtek. Podmínkou bude účast na brigádě alespoň jedné třídy z dané školy.

### Co je podprojekt „Ambasador KRMAP“?

Ambasador KRMAP je vyškolený dobrovolník-lektor (externista), který dochází na boudy přednášet základní informace o národním parku a pro školy v přírodě, lyžařské výcviky či jiné organizované skupiny připravuje pochůzky v terénu. Ambasador bude vyškolen odborníky k získání interpretačních dovedností, k vedení přednášek a doprovodu.

### Co je podprojekt „Informační kampaň“?

„Co si do hor přinesete, zase odnese.“ V přírodě zůstává velké množství odpadků. Problém má dvě roviny. První, aby lidé odpadky v terénu nezaněchávali. Druhou je jejich úklid. Záležitost bude řešit informační kampaň.

### Co je podprojekt „Odpadky v Krkonoších“?

Cílem je spolupráce s ubytovateli a provozovateli bud a poučený ná-

vštěvník, který ví, proč v horách nejsou na každém rohu odpadkové koše a jak přispět k zachování čistoty v horských ekosystémech. Motivací bude mobilní aplikace/environmentální hra na chytrých telefonech, která bude navádět k vysbírání odpadků podél cesty, po které půjdou. K dispozici v této aktivitě budou na IC a dalších partnerských subjektech sběrové pytle/tašky na odpadky.

### Co je podprojekt „Čisté Krkonoše“?

Správa KRMAP bude pořádat 2x ročně akce, při níž lidé (včetně pracovníků Správy KRMAP) vyrazí do terénu k vysbírání odpadků a likvidací černých skládek. Sesbíraný odpad bude svezem na náměstí Vrchlabí a „hora odpadků“ vystavena očím veřejnosti. Následně proběhne likvidace odbornou firmou zabývající se deponováním odpadu.

Z podkladů Správy KRMAP. [www.krnap.cz](http://www.krnap.cz)





# Pro dětskou radost

## Víme, co doporučit, aby se děti bavily!

**Projděte naučné nebo pohádkové stezky. Užijte si pěkně vybavená dětská hřiště v centrech i na vrcholcích hor, sportovní parky nebo lanová centra pod korunami stromů s několika stupni obtížnosti Vyzkoušejte jízdu na bobových drahách nebo se projedte na koloběžkách či terénních tříkolkách. Dobře ovladatelné stroje při jízdě z kopců v místech, která v zimě brázdí lyžaři, přináší nevšední zážitek. A je řada dalších možností, jak si užít sport, zábavu a společné chvíle strávené na čerstvém horském vzduchu v jedinečné krajině Krkonoš. Rádi vám je doporučí pracovníci krkonošských turistických informačních center.**

### Za zábavou a poučením

Na spojnici mezi Cestou česko-polského přátelství a Moravskou boudou je v terénu **Zvířátková stezka**. Stojí tu jelen, o kousek dál na pahýlu trouchnivějšího pařezu sedí výr. Nedaleko „pózuji“ jezevec, srnec, tetřev. Dřevěná zvířecí sešlost dubových soch zvířátek v životní velikosti.

**Včelí naučná stezka hraběte Jana Harracha** v Harrachově s jedenácti stanovišti vás seznámí s životem včel i včelařů. Stezka začíná za mostem u harrachovského autobusového nádraží a pokračuje na Rýžoviště.

**S Pašeráckou stezkou** v Rokytnici nad Jizerou se vypravíte po stopách dávných dob, kdy hřebeny Krkonoš byly svědky napínavých honiček mezi pašeráky a strážci hranic.

**Putování královstvím obrů** v Hostin-



ném pobaví nejmenší, ale osloví i dospělé. Na náměstí si v informačním centru vyveznete leták s instrukcemi.

**Zelené Krkonoše** v Jilemnici jsou terénní hrou pro dospělé i děti. Umožní poznání přírodních zajímavostí ve třech partnerských městech: v Jilemnici, Karpaczi a Kowarech v Polsku.

**Klášteří zahrada** ve Vrchlabí spojuje Augustiniánský klášter, v jehož prostorách je umístěno (v současné době s probíhající rekonstrukcí) Krkonošské muzeum Správy KRMAP a vrchlabský zámekový park. V zahradě se můžete projít proutěným tunelem, nášlapnou stezkou pro bosé nohy, geologickou expozicí, prohlédnout si záhony s různými typy krkonošské flóry a pak si posedět v altánku.

**Luftáková stezka** na Benecku vám na-

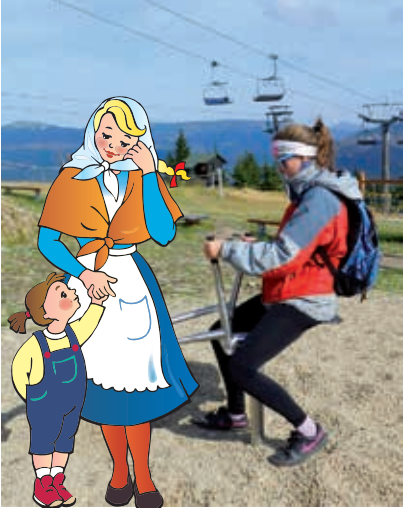
bídne jedinečnou zábavu na kvalitním svěžím vzduchu a krásný výhled na Kotel.

**Krkonošův příběh** ve Špindlerově Mlýně se odehrává na stezce z Medvědína do Špindlerova Mlýna, kde mohou děti řešit úkoly a kvízy. Mezi další Špindlerovské stezky patří Medvědí cesta, Stezka stopaře, Mechová pěšinka anebo tři Mlynářovy okruhy.

Na **Čertovské stezce** v Mladých Bukách se na deseti stanovištích dozvíte všechno, co čerti dovedou a seznámíte se s Trampolínem, Skočkou, Zátokou a dalšími čertisky.

**Geologická stezka** v Horním Maršově vás zavede do hluboké minulosti, kdy na území byly tropické bažiny a okolo nich vybuchovaly sopky a létaly ohromné váhky.

**Pohádková stezka** Malou Úpou vás pro-



vede deseti zastaveními, na kterých se seznámíte s pohádkami Marie Kubátové a vychutnáte si nádherné výhledy na Krkonoše.

**Krkonošova zповědnice** ve Velké Úpě se nachází v bývalé kapličky u Staré cesty spojující centrum Velké Úpy a Pece pod Sněžkou. Proveďte vás osmi herními zastaveními a děti si mohou například zahrát piškvorky, vyřešit hlavolam nebo zjistit, co je žabí bludiště.

**Krkonošské farmářské stezky** vznikly pod názvy arniková, orchidejová, hořcová a smilková. Vedou po krkonošských loukách a připravila je Správa KRMAP spolu s DAPHNE – Institutem aplikované ekologie, z.s. Krkonošské farmářské stezky vznikly ve snaze propojit tři fenomény života v Krkonoších – vzácné krkonošské louky, hospodáře, kteří se o ně starají a hospodáři na nich, a návštěvníky Krkonoš.

[www.krkonoše.eu](http://www.krkonoše.eu)

## Razítkovací hra Pohádkových Krkonoš „Po stopách Krakonoše“

**Do Krkonoš se vracíte a razítka sbíráte postupně**

Bohatá „náruč“ možností a příležitostí k využití volného času. Jak si hru zahrájete? V krkonošských informačních centrech si vyzvednete informační leták hry. Je možné ho také získat elektronicky na webových stránkách [www.pohadkove.krkonoše.eu](http://www.pohadkove.krkonoše.eu). Na jedné straně je mapka s vyznačenými místy, na druhé straně jsou předtištěná okénka pro razítka a popis konkrétního zastavení. V každém místě zodpovíte kvízovou otázku položenou místním pracovníkem nebo splníte uložený úkol. Při správné odpovědi nebo dokončeném úkolu do mapky otisknete razítko. Razítkovat můžete opakovaně, uvedená místa a cíle nemusíte navštívit najednou. Doba hraní není časově omezena. Pro děti je připraven dárek.

Více informací na [www.pohadkove.krkonoše.eu](http://www.pohadkove.krkonoše.eu), kde jsou popsány i další aktivity, hry a zajímavosti nejen pro děti. Například putování po „hledáčkách“, skládání puzzlí, aj.



## Letní aktivity v Harrachově



Když navštívíte Harrachov v letním období, máte mnoho možností k aktivnímu využití volného času. K dispozici jsou pro vás sportovní aktivity jako lanové centrum, Vertical park - houpačka, trampolína, lezecká stěna, bobová dráha + Monkey park, bowling, dětské parky, Geocaching, Golf Mýtiny, Indoor golf Sportrelax 007, tenisové hřiště a hala, minigolf, squash, půjčovny jízdních kol, rampa pro Bungee jumping, letní přírodní koupaliště, jízda na horských tříkolkách či doprava lanovkou na Čertovu horu, odkud se lze vydat turistickými stezkami po okolí. Rozhodně však nevynechejte návštěvu Mumlavského vodopádu. Harrachov si můžete prohlédnout i z vyhlídkového vláčku. Jízda začíná před areálem Sklárný Novosad a syn a pokračuje k Mumlavskému vodopádu i k tribunám skokanských můstků, kde je nádherný výhled na celé město a velký Mamutí můstek. Mezi další zajímavosti Harrachova patří Sklárna a Minipivovar Novosad a syn s pivními lázněmi. Minipivovar s restaurací sousedí s hlavní hutní halou sklárny, z restaurace můžete prosklenou stěnou sledovat ruční výrobu skla, která toto místo proslavila po celém světě. Neméně zajímavé je také Muzeum skla, Hornické muzeum, nové Ski muzeum, lesnická expozice Šindelka či procházka Včelí stezkou.

### Volnočasový bikepark – Pumptrack

Vlastníkem dráhy je město Harrachov a provozovatelem je PumpTrack Harrachov z.s. Dráha se nachází vedle hotelu Skicentrum. Je volně přístupná všem, kteří chtějí zažít na vlastní nebezpečí něco adrenalinu.

### Takové Ski muzeum v ČR nenajdete

Ve zrekonstruované budově autobusového nádraží vznikla po neskutečném odhodlání rodiny Slavíků nádherná lyžařská expozice. Expozice čítající úctyhodných 8000 exponátů přiblíží místní lyžařský klub a historický vývoj harrachovského lyžování. Prohlédnout si můžete vítězné

poháry, medaile, staré ski, skokanskou výzbroj, nebo pohár pro vítěze mistrovství světa v letech na lyžích.

### Městský park zdobí dřevěné sochy

Nový městský park kromě altánu zdobí dřevěná zvonička, socha hraběte Jana Nepomuka Františka Harracha či lavičky, které vznikly při Svatoanenském dřevosochání. Odpočinek v parku si můžete zpestřit četbou knížky z první harrachovské knihobudky. Knihobudka slouží k bezplatnému půjčování a výměně knih. Mezi místními i návštěvníky se těší nebývalému zájmu.

[www.harrachov.cz](http://www.harrachov.cz)

## Rudník - místo kde to žije



Rudník, vesnice Královéhradeckého kraje roku 2016, leží na půl cesty mezi Trutnovem a Vrchlabím pod dohledem majestátního masivu Černé hory, která tvoří jeho neodmyslitelnou kulisu. Nádherný výhled nejen na ni, ale i do širokého okolí nabízí poutní místo U Křížku na samém okraji obce nebo třeba vrchol Hadí stezky, která se naopak vine v centru hned vedle obecního úřadu. V obci si prohlédnete novogotický zámek, přezdívaný „výchoďčeská Hluboká“, v němž nyní sídlí penzion, dále pak kostel svatého Václava, jenž sice nese renesanční podobu, ovšem poprvé byl zmíněn již roku 1354. Za zmínku zcela jistě stojí i ruina jednoho z nejvýznamnějších evangelických kostelů v Krkonoších i s přilehlým hřbitovem. Pro vaši snadnější orientaci slouží informační tabule, umístěné na nejvýznamnějších místech obce. Díky své poloze na úpatí Krkonoš a dostatečné nabídce ubytovacích zařízení je Rudník ideálním výchozím místem pro návštěvu našich nejvyšších hor, jak v létě, tak v zimě.

[www.rudnik.cz](http://www.rudnik.cz)

## Benecko – vzdušné lázně v Krkonoších



Léto je na Benecku stejně neodolatelné jako zima. Příroda Krkonošského národního parku vybízí k procházkám a túrám po okolí. I pro ty, kteří chodí neradi pěšky, nabízí Benecko skvělé možnosti vyžití. Obec je díky své poloze perfektním místem pro cykloturistiku. K přiblížení dalších částí Krkonoš je možné využít Krkonošských cyklobusů, jejichž páteří linka má

na Benecku několik zastávek. Přímou v obci je pak několik značených okruhů různých obtížností. Poznávat Benecko a jeho okolí se také dá na koloběžkách. Stačí si je zapůjčit v místní půjčovně a užít si na nich skvělou zábavu na vybraných trasách, kde vás čeká několikakilometrový sjezd s dopravou zpět na Benecko.

Benecko nabízí i další vyžití jako 3 km Inline stezku, horské káry, letní tubing a nebo už legendární rodinnou Luftákovu stezku. A jelikož chceme pro vás ještě více, projektujeme trasu singltracku a pumptracku přímo na Benecku a plánujeme prázdninový provoz lanovky, a to i pro cyklisty.

[www.benecko.cz](http://www.benecko.cz)



# Co dělat, když prší

Počasí v horách není nikdy jisté. Krátké dešťové přepřšky střídá slunečná obloha, která se může zakabonit na celý dlouhý uplakaný den. Právě pro tuto variantu vám doporučujeme místa, která můžete navštívit při nepříznivém počasí.

**1 Stezka korunami stromů v Janských Lázních** je 1300 metrů dlouhá a zavede i do podzemí. Zde si můžete veselou formou prostudovat mikrosvět půdy - od kořenů po nejmenší živočichy. Stezka stoupá do výšky 23 metrů nad terén, zhruba ve dvou třetinách se tyčí vyhlídková věž vysoká 45 metrů. Stavba je bezbariérová, má několik adrenalinových sekcí. Výlet vhodný i do deště. [www.stezkakrkonose.cz](http://www.stezkakrkonose.cz)

**2 Tkalcovské muzeum Dum Pod Jasanem ve Voletinách** v okrajové části Trutnova nabízí interaktivní výklad zpracování vlny a lnu na dobových nástrojích, které si můžete vyzkoušet a odejít s vlastnoručně vyrobeným provázkem. Pro děti je připraven zábavný kvíz a možnost vyrobit si v remeslné dílně, která je součástí stavení, vlastní suvenýr (pro návštěvu je nutná předchozí telefonická domluva). [www.dumpodjasanem.cz](http://www.dumpodjasanem.cz)

**3 Kreativní dílna ve firmě Rautis v Poniklé.** Tradiční ruční výrobu vánočních ozdob ze skleně-

ných perlí, si prohlédnete při exkurzi do výroby. V dílně si můžete perličkové ozdoby vytvořit podle návodů nebo vlastní fantazie. [www.rautis.cz](http://www.rautis.cz)

**4 Výtvarná dílna Bosorka v Janských Lázních.** Je určena šikovným i méně zručným dítkům i dospělým. Můžete si tu malovat nebo potisknout vlastní tričko, vyrobit šperky z korálků, vytvořit mozaikové zrcadlo nebo namalovat keramické hrnky. [www.bosorka-art.com](http://www.bosorka-art.com)

**5 KRTEK Vrchlabí** je unikátní budova, jejímž autorem je architekt Petr Hájek. Vznikla vedle stávající administrativní budovy Správy KRMAP a rozšiřuje nabídku vzdělávacích aktivit určených pro veřejnost. Probíhají tu pravidelné naučné a motivační programy a přednášky pro děti i dospělé. [www.krnap.cz](http://www.krnap.cz)

**6 Ekocentrum DOTEK - Dům Obnovy Tradic, Ekologie a Kultury v Horním Maršově** je ideální

místo pro ty, kteří se chtějí něco nového dozvědět. V případě hezkého počasí lze vyrazit na tematické stezky nebo hledačku za pokladem, spoustu dobrodružství lze zažít i na farní zahradě. Když prší, zabaví vás interaktivní expozice o přírodě uvnitř barokní fary nebo vybrané programy pro celé rodiny. [www.dotek.eu](http://www.dotek.eu)

**7 Tržnice řemesel v Jilemnici** zahrnuje například dílničku „Bižuterie pro každou příležitost“, Světničku Jilemského spolku paní a dívek, Stuhařský historický stav. Jsou tu prostory pro práci k výrobě a prodeji rukodělných a řemeslných výrobků tradičního lidového nebo historického charakteru, jako např. drátenictví, košíkářství, výroba šperků, ozdob, umělecká práce s dřevem apod. [www.jilemnickypivovar.cz](http://www.jilemnickypivovar.cz)

**8 V centru zábavy v Jilemnici** můžete vyzkoušet luky, kuše, vzduchovky, RC auta, stolní tenis, stolní fotbal, a navštívit dětský koutek s míčky, lezeckou sítí, skluzavkou, trampolínou, či stolními hrami. [www.zabavko.cz](http://www.zabavko.cz)

**9 Nezapomeňte na krytá koupaliště nebo aquaparky.** [www.krkonoše.eu/cs/infrastruktura/koupaliste](http://www.krkonoše.eu/cs/infrastruktura/koupaliste)

**10 Výstava Do Krakonošova ve Svobodě nad Úpou** je v informačním centru. K vidění je Krakonoš a jeho pomocníci, expozice krkonošských skřítků a pohádkových figurek. Součástí je dětská herna, kavárnička, galerie, krámk se suvenýry, prodej krkonošských produktů. [www.dokrakonosova.webnode.cz](http://www.dokrakonosova.webnode.cz)



## Muzea a stálé expozice

**Lesnická a myslivecká expozice Šindelka v Harrachově** vám přiblíží těžbu a zpracování dřeva, obnovu lesa v obrazech a modelech s videoprojekcí. K vidění je tu nářadí, model plavení dřeva nebo saně používané v západních Krkonoších. [www.krnap.cz](http://www.krnap.cz)

**Hornické muzeum v Harrachově** vás seznámí s prací v dnes již neexistujících rudných dolech. K vidění jsou prohlídková štol, ukázky minerálů, fluoritových ložisek, nástroje a pomůcky používané při těžbě, mapy a fotografie dokumentující zdejší práci. [www.hornicke-muzeum.eu](http://www.hornicke-muzeum.eu)

**Sklárna Novosad a syn v Harrachově** byla založena před rokem 1712. Dochovala se zde tradiční ruční výroba sklářskými píšťalami a foukání do dřevěných forem, tedy techniky, které nebyly dodnes překonány. Součástí areálu je minipivovar, pivní lázně, muzeum skla a exkurze do výroby. [www.sklarnaharrachov.cz](http://www.sklarnaharrachov.cz)

**Muzeum starých krkonošských řemesel v Poniklé.** Část expozice je věnována hospodářským strojům a zobrazení dřívějšího života v podhůří Krkonoš. Shromážděny jsou zde ukázky starých krkonošských a podkrkonošských řemesel a spolkových činností. [www.krkonoše-muzeum.cz](http://www.krkonoše-muzeum.cz)

**Krkonošské muzeum Čtyři historické domky ve Vrchlabí** jsou souborem čtyř štitových domů patřících mezi nejstarší lidové stavby v Krkonoších. V jednom domku jsou sezónní výstavy, dále depozitář dokladů tradiční truhlářské a textilní výroby, národopisná expozice „Z tvorby krkonošského lidu“ a „Z dějin města Vrchlabí“. Sídlo tu má Informační středisko Správy KRMAP. [www.krnap.cz](http://www.krnap.cz)

**Muzeum v Černém Dole** vám nabízí jedinečnou možnost, jak nahlédnout do nepřístupných dolů, krkonošských jeskyní a způsobů jejich výzkumu alespoň formou fotografií, plánků a exponátů. [www.cernydul.cz/turiste](http://www.cernydul.cz/turiste)



↑ Expozice z pevnosti Stachelberg

**Krkonošské muzeum v Jilemnici** sídlí v prostorách krásného bývalého zámku hrabat Harrachů. Prohlédnout si zde můžete stálou expozici obrazů předního českého krajináře a krkonošského malíře Jana Kavána. Obrazy jsou instalovány se snahou o autentickou podobu knížecí místnosti, v nichž žil hrabě Harrach. Expozice „Bílou stopou“ je mozaikou zachycující vývoj lyžování od zavedení prvních lyží až do roku 1938. Představuje život prvních „skijáků“, nejstarší dochované české lyže, první lyžařské ceny a medaile. [www.kmjilemnice.cz](http://www.kmjilemnice.cz)

**V Horní Branné stojí harrachovská rodinná hrobka sv. Kříže**, proti ní harrachovský špitál, ve kterém mělo zajištěno veškeré zaopatření 12 starých hraběcích služebníků. První poschodí renesančního zámku patří pamětní síni věnované životu a tvorbě spisovatele, malíře, učitele Josefa Šíra. V přízemí zámku je muzeum s expozicí Život pod horami. [www.hbranna.cz/pamatky](http://www.hbranna.cz/pamatky)

**Janatův roubený mlýn v Buřanech** je výjimečnou stavbou lidové architektury i významným dokladem historie mlýnářství. V původně dvoupodlažním mlýně s nástavbou mlýnice na pět podlaží můžete vidět dosud kompletní mlýnskou tech-

nologii i např. funkční chlebovou pec. [www.janatuvmlyn.cz](http://www.janatuvmlyn.cz)

**Františkánský klášter Hostinné** nabízí návštěvníkům expozice městského muzea o historii Podkrkonoší, o působení příslušníků řádu sv. Františka ve městě a další sezónní výstavy. V prostorách klášterního kostela Neposkvrněného početí Panny Marie se nachází Galerie antického umění se stálou expozicí sádrových odlitků antické plastiky představující kompletní obraz vývoje antické plastiky od konce 7. stol. před Kristem do 2. stol. po Kristu. [www.klasterhostinne.cz](http://www.klasterhostinne.cz)

**Starý Kravín ve Františkově u Rokytnice nad Jizerou** je muzeální centrum historických artefaktů zdejšího regionu, k prohlédnutí je hasičské vybavení, artefakty horských a podhorských chalup. [www.starykravin.cz](http://www.starykravin.cz)

**Historický důl Kovárna v Obřím dole** nabízí netradiční pohled na útroby hory Sněžky, která od středověku lákala hledače drahých kamenů a horníky. Velké prostory po těžbě nerostů lze po předchozím objednání navštívit. [www.veselyvylet.cz](http://www.veselyvylet.cz)



**11 Galerie draka Trutnov** představuje draka jako symbol města. Atraktivní mechanické divadlo ztvárňuje trutnovskou legendu o drakovi s četnými zvukovými a světelnými kulisy. To vše doplňují kouzla moderní techniky, např. hologram draka apod. Součástí programu je promítání filmů o každoročních slavnostech draka „Už ho nesou“, které se konají vždy začátkem května na Krakonošově náměstí a při kterých je na zahájení turistické sezony vyzvednut na věž radnice veliký drak. [www.galeriedraka.cz](http://www.galeriedraka.cz)



**12 Soukromé muzeum Lega je ve Špindlerově Mlýně** v objektu Labe v centru města představuje unikátní sbírku známých „stavebnicových kostiček“ s expozicí více jak 1000 modelů. [www.muzeumlega.cz](http://www.muzeumlega.cz)

**13 Čertův mlýn v Malé Úpě** je jedinečná historická stavba poháněná jak jinak než vodou s pohyblivými postavkami. Otevřený je od jara do podzimu. Mlýn najdete u chaty Krakonoš, asi 300 metrů od Spáleného mlýna, kde na vás bude dohlížet i Krakonoš pán hor v nadživotní velikosti. [www.malaupa.cz/certuv-mlyn](http://www.malaupa.cz/certuv-mlyn)

**Hrádek Aichelburg v Horním Maršově** je památkou na Bertholda hraběte Aichelburga, který se zapsal jako dobrý hospodář a mecenáš východních Krkonoš. Klíče od něj vám zapůjčí v Infocentru Veselý výlet. [www.veselyvylet.cz](http://www.veselyvylet.cz)

**Muzeum Vápenka v Horních Albeřicích** umístěné v osmiboké kamenné věži šachtové vápenky z 19. století je chráněnou kulturní památkou. Moderní vnitřní expozice formou krátkých příběhů doplňujících fotografie představuje sedm století života v albeřickém údolí. [www.veselyvylet.cz](http://www.veselyvylet.cz)

**Areál dolu Jan Šverma v Žacléři** je poslední dochovanou památkou na hlubinné uhelné hornictví ve východních Čechách. Komplex budov těžních souborů jam Jan a Julie jsou prohlášeny kulturními památkami ČR. K expozici patří prohlídka části jámy Julie, vyhlídky z těžní věže jámy Jan. [www.djs-ops.cz](http://www.djs-ops.cz)

**Městské muzeum v Žacléři** vám přiblíží dějiny do r. 1945. Vypovídají o soužití českého a německého obyvatelstva. V oddělení hornictví je např. model průřezu kamenouhelným dolem, v kapitole národopisné více než 250 exponátů. [www.muzeum-zacler.cz](http://www.muzeum-zacler.cz)

**Pevnost Stachelberg mezi Trutnovem a Žacléřem** je památkou stavitelů a obránců československého opevnění. Je největší dělostřeleckou pevností v Čechách rozestavěná v r. 1937 jako součást československého pohraničního opevnění proti hitlerovskému Německu. [www.stachelberg.cz](http://www.stachelberg.cz)

**Muzeum Podkrkonoší v Trutnově** přibližuje poutavou formou hrady, zámky a chalupy Trutnovska. Expozice připomínají, že objekt dnešního muzea je bývalým trutnovským hradem a zámek, ale také ukazují, že region Krkonoš a Podkrkonoší je oblastí se zajímavými historickými památkami. Kromě toho je v muzeu možné navštívit expozici věnovanou bitvě u Trutnova a prusko-rakouské válce 1866 a krátkodobé výstavy. [www.muzeumtrutnov.cz](http://www.muzeumtrutnov.cz)

**Na Pomezních Boudách v Malé Úpě** v informačním centru je představena historie obce. Součástí sbírky je motor BMW a další části letadla Junkers 52, které při sněhové vánici 23. února 1945 havarovalo nárazem do Obřího hřebene v masivu Sněžky. [www.malaupa.cz](http://www.malaupa.cz)

**Muzeum ozubnicové dráhy v Kořenově** je z větší části zaměřena na ozubnicovou trať Tanvald - Kořenov. V menší míře se věnuje okolním železničním tratím, včetně tratě Kořenov - Szklarska Poręba. V prostorách je umístěno množství textů a fotografií zabývajících se historií, současností a budoucností ozubnicové trati. [www.zubacka.cz](http://www.zubacka.cz)

**Muzeum Vysoké nad Jizerou** vás seznámí s vývojem výroby a užívání lyží na Vysocku od 19. století, pohyblivým betlémem Jana Metelky Kovářenského ze Sklenářic přibližně z let 1878-1900, malovaným nábytkem a různými podobami Krakonoše a s řadou dalších artefaktů. [info.vysokenadjizerou.cz](http://info.vysokenadjizerou.cz)

**V budově Obecního úřadu v Dolním Dvoře** se nachází výstava modelů budov a starých řemeslných postupů, figurek Krakonošů a betlémů vyrobených z rozličných materiálů. [www.dolnidvur.cz](http://www.dolnidvur.cz)

**Muzeum a „maják“ Jára Cimrmana** stojí v kopcovité krajině Příchovic u Kořenova. Rozhledna vzdušné konstrukce je vybudována z borového dřeva s dubovým schodištěm. Vede na ni 115 schodů a svou siluetou připomíná maják. V budově pod rozhlednou stojí za vidění „muzeum génia“ Jára Cimrmana. <http://ucapa.eu/>

**V Muzeu psacích strojů v zázemí rozhledny U borovice v Roprachticích u Vysokého nad Jizerou** jsou k vidění nejen historické psací stroje vyrobené do roku 1939, ale i věci související s jejich údržbou a provozem dobové kanceláře. [www.uborovice.cz](http://www.uborovice.cz)



# Vycházka podél Labe s poučením

## Na cestě proti toku Labe směrem k Medvědínu a k Labskému dolu ve Špindlerově Mlýně se můžete hezky projít i bez „chytrého“ telefonu

**Vydejte se s námi na nenáročnou procházku z centra Špindlerova Mlýna po asfaltové cestě vedoucí k Medvědínu, proti toku Labe, k Dívčím lávkám. Od soutoku Labe s Bílým Labem můžete pokračovat do Labského dolu nebo údolím Bílého Labe až k Čertově strouze. Cestu můžete projít s kočárky i s vozíky pro hendikepované, nebo projet na kole. Část trasy je určena bruslařům na in-linech. Cestou vám připomeneme zdejší zajímavosti.**

### 1 Obří hrnce v Labi

Obří hrnce, tvary vytvořené vodou a jí unášeným materiálem v některých tvrdých horninách, tvoří dna koryt potoků a řek v úsecích se zvýšeným spádem toku. V Krkonoších, díky pestrosti horninové skladby, nacházíme velmi mnoho do skalního podloží zahloubených okrouhlých mís až hlubokých otvorů, v nejrůznějších podobách. V měkkých sedimentech, např. pískovcích a jílech, mohou vznikat rychlostí člověkem dobře pozorovatelnou (během let či dokonce měsíců), zatímco dobu utváření obřích hrnců v tak odolných horninách, jako jsou krkonošské, můžeme odhadovat na několik století.

### 2 Masarykův skokanský můstek

V letech 1934 – 35 byl nedaleko Dívčích lávek postaven, podle projektu arch. Jarolímka, Masarykův skokanský můstek. Němci mu říkali Elbgrundschanze. Můstek byl otevřen v roce 1936. V té době byl největším můstkem na našem území. Dnes je z přírodního Masarykova skokanského můstku nedaleko Dívčích lávek, v zarostlém lese nalevo ve svahu, zřetelně viditelné torzo kdysi upravené terénní nerovnosti. Rýsuje se i cestička vzhůru, po které skokani vynášeli své „skočky“ na start. Dojezdová plocha vedla přes koryto Labe po provizorním dřevěném přemostění a končila v místech cesty od kempu k Myslivně.

### 3 Lyžnická lavička

Před dvěma lety, k připomenutí významné sportovní historie města, a především kulatého výročí dokončení stavby Masarykova můstku, přispěl svým dílem spolek Špindlerovských lyžníků. Z jejich nápadu a díky šikovným rukám Pavla a Jana Jiříčkových (otce a syna) vznikla netradiční stylová lavička. Usazena je u hlavní cesty k Dívčím lávkám v těsné blízkosti místa dopadů někdejších skokanů. Lavička s opěrami ze starých lyží byla Spolkem špindlerovských lyžníků v létě renovována.

### 4 Zdravý smíšený les

Nedaleko lyžnické lavičky si všimněte, jak je zdravý zdejší smíšený les. Lesní porosty pokrývají 83 % plochy KRNAP. Péči o ně je pověřena Správa KRNAP. Hlavním cílem Správy KRNAP je záchrana a obnova biologické rozmanitosti (biodiverzity) lesních ekosystémů a obnova stability lesních porostů. Stabilitou lesních porostů je míněna zejména jejich schopnost odolávat případným škodlivým činitelům (vitr, hmyz, zvěř, imise) a schopnost se i vrátit do původního stavu.

### 5 Řopíky k ochraně severní hranice státu

Ve svahu vlevo, skoro nenápadně, stojí jeden z řopíků – bunkrů z opevnění postaveného po vzoru francouzské Maginotovy linie v letech 1935 – 1938. Páteří opevnění jsou mnohakilometrové linie „těžkých“ samostatných pěchotních srubů ve směru od Trutnova do Ostravy. Za nimi sledy lehkých pevnůstek jako záchytné pásmo s kulometnou výzbrojí. V horské části Krkonoše byla do září 1938 dokončena pětina plánovaného opevnění, tzv. „řopíky“. Až 80 cm silnou střechu bunkru pokrývalo drnování, po obvodu zůstaly ocelové háky

na zavěšení maskovacích sítí. Hladké zaoblené betonové stěny často pokrýval kamuflážní nátěr imitující např. smrkový les. Ocelovou trubkou střechy vedl zrcadlový periskop. Mezi sousedními bunkry často procházely zákopy a někde dokončené protitankové a proti pěchotní zátarasy. V době kapitulace r. 1938 ještě nebyla podstatná část opevnění hranice dokončena.

### 6 Bouda u Dívčích lávek

Poblíž soutoku Bílého Labe a Labe na Dívčích lávkách stávala velmi navštěvovaná Bouda u Dívčích lávek (Madelstegbaude) založená roku 1860. V té době posloužila jako ubytovna dělníkům, kteří za hraběte Jana Harracha budovali jednu z prvních krkonošských turistických cest Labským dolem k Labské boudě. U stavení přehrazovala stezku závora, při níž bylo vybíráno mýtné od průchozích. Pěší platili 2 krejcarů nebo 4 feníky za osobu, 10 krejcarů za trať a jezdcí na koni celých 20 krejcarů. Strážci brzy poznali, že místo může vydělávat i jinak. Jako doplněk „mýtnice“ je od roku 1891 připomínána restaurace. Historie boudy je zajímavá - vymyká se i zcela obvyklému schématu vývoje od hospodářského stavení po objekt cestovního ruchu - stinná zahrada, kolonáda, domácí pekárna, odpolední koncerty.

### 7 Harrachův smrk - leto-kruhy označují významná data

Bývalý vlastník krkonošských lesů a příznivec horské turistiky hrabě Jan Nepomuk Harrach měl v Krkonoších svůj oblíbený strom rostoucí v Labském dole. V roce 1997 strom napadl kůrovec a musel být skácen. Lesníci uchovali několik kusů kmene i jeho profil. Část kmene 174 let starého smrku, o průměru asi 80 centimetrů, je vystavena u srubu Správy KRNAP u Dívčích lávek. Značky u letokruhů připomínají významné letopočty republiky i parku. Hrabě Harrach převzal správu jilemnického panství v roce 1860. Prvořadou pozornost věnoval rozsáhlým lesům a zpracování dřeva. Lesní hospodářství za jeho panování vzkvétalo. Dbal na vylepšování krkonošských cest i turistických stezek. O krkonošské lesy se staral téměř 50 let. Dnešní Harrachova cesta vedoucí z Harrachova údolím Mumlavy k Labské boudě a do Špindlerova Mlýna se stala první krkonošskou turistickou cestou značenou dvojazyčně (německy a česky).

### 8 Informační srub Správy KRNAP

Správa Krkonošského národního parku se stará o osvětu turistů. Zdejší dřevěný srub, otevřený během letní sezony, pamatuje mnohé. Koupit zde můžete pohlednice, mapy, turistické známky a dozvíte se informace nejenom o národním parku. Srub stojí na strategickém místě pro pěší. Ti se odtud vydávají z rozcestí přímo do Labského dolu nebo vpravo přes most cestou dále na Špindlerovku nebo údolím Bílého Labe.

### 9 Běžecká stopa do Labského dolu

Srub je místem, odkud v zimě můžete vystartovat na běžeckých lyžích na strojem upravovanou čtyři kilometry dlouhou běžeckou stopu „Buď fit“. Po čtyřech kilometrech se vracíte ke srubu zpět. Tvůrčím duchem zrodu běžecké stopy „Buď fit“ byl Jaroslav Hovorka ve spolupráci se členy Horské služby Šp. Mlýn a někdejší

Tělovýchovné jednoty Slovan. Ideou, která zůstala bohužel nenaplněna, jak uvedl Roman Odvárko, bylo stopu prodloužit a začít s ní už od dřevěné lávky přes Labe u dnešního srubu Podstatů, naproti hotelu Grand. Vedla by paralelně s turistickou cestou. Ve své době to byla jediná upravená trasa pro běžecké lyžování. I z dnešního pohledu je v centru města doposud jedinou. Využívali a využívají ji jak školní děti, členové sportovních klubů a oddílů, tak i četná veřejnost.

### 10 Rozcestník směr Labský důl a údolí Bílého Labe

Labský důl je přírodní vzácnou lokalitou. Prohlédnete si pozůstatky ledovcové morény, vodopády Labský a Pančavský (148 metrů - je největší v Krkonoších), krásné meandry Labe, skalní kulisy z kvádrové se odlučující žuly, zaradujete se nad novými stromky ale také uvidíte zbytky poškozeného lesa působením kyselých dešťů a kůrovcových kalamit. Díky větrohropisným systémům tu vznikaly tzv. „zahrádky“ - místa s velkou rozmanitostí květeny. Rovněž zde uvidíte pozůstatky doby ledové i zbytky původního krkonošského pralesa. Krajina podél této trasy je plna svědectví o bouřlivém vývoji vysokohorské přírody, ale též o houževnatých snahách lidí využít drsnou horskou přírodu ke svému prospěchu.

Údolí Bílého Labe je erozně ledovcového původu. Nachází se mezi Kozími hřbety a pohraničním hřbetem. Údolím probíhá rozhraní mezi žulovými a rulovými horninami. Délka je cca 6,5 km a je ohraničeno Bílou loukou a rozcestím U Dívčí lávky. Údolím prochází modrá turistická značka ve směru Špindlerův Mlýn - Luční bouda. Na asfaltové cestě se můžete projít s kočárkem nebo invalidním vozíčkem. Zhruba na čtvrtém kilometru k boudě U Bílého Labe je instalováno dětské naučné hřiště U Svozu.

### 11 Soutok řek Labe a Bílé Labe nedaleko Dívčích lávek

Labe se rodí zhruba osm kilometrů od Špindlerova Mlýna v rašelinistích Labské louky v nadmořské výšce 1386,3 m. Špindlerův Mlýn je prvním městem, kterým protéká evropský veletok, nejmohutnější řeka Čech. Bílé Labe pramení asi kilometr východně od Luční boudy a severně od Studniční hory 1554 m n. m., v soustavě rašeliníšť. Stéká dolem Bílého Labe. Je prvním významnějším přítokem Labe. Délka toku činí 8,3 km. Plocha povodí měří 20,6 km².



Soutok řek Labe a Bílé Labe nedaleko Dívčích lávek.



Nedaleko za dolní stanicí Lanové dráhy Medvědínu v korytě Labe si můžete náznaky obřích hrnců prohlédnout.



Lavička slouží k odpočinku kolemjdoucích a je častým cílem „hledáčku“ fotografů.



Nepřehlédněte zajímavé vzdušné kořeny.



V roce 1940 došlo k ničivému požáru, bouda lehla popelem kromě zcela nepatrných kamenných zbytků. Krásná ilustrace zaniklého stavení.



Turistické terénní informační centrum Správy KRNAP.



Pozvánka na zimu. Podle vlastního - při běhu na lyžích dosaženého času - po přečtení tabulky vyvěšené na stěně srubu sami vyhodnotíte, jak dobří jste sportovci.

Tabulky rozcestníků napoví.



Historický snímek Masarykova skokanského můstku.



Objekty lehkého opevnění nalezneme právě také u soutoku Labe a Bílého Labe ve Špindlerově Mlýně, v největším počtu kolem Kotle a Zlatého návrší, u řeky Jizery a na Rýžovišti v Harrachově. Další řopík naleznete nedaleko odtud v lese, když přejdete můstek přes Labe a u Myslivny mostek přes Bílé Labe.



## TIP Znáte Geofun? Vyzkoušejte geolokační hru s mobilní aplikací

Krkonoše - svazek měst a obcí připravil pro „hravé“ trasu s chytrým telefonem s mobilní aplikací. Hra nové generace vychází z populárního geocachingu, ale je akčnější a dobrodružnější. Nestačí místo najít a „checknout se“, ale plnit úkoly, které vám „pohádkový průvodce“ během hry sdělí. Po stažení mobilní aplikace Geofun se vám v chytrém telefonu zobrazí mapa s trasou, místem začátku a dalšími instrukcemi. Bližší informace získáte na [www.pohadkove.krkonoše.eu](http://www.pohadkove.krkonoše.eu) a tak můžete „hravě“ procházet i některá další místa v Krkonoších.





**DRSPORT**

**PŮJČOVNA \ PRODEJ**

SERVISNÍ CENTRUM ELEKTROKOL

Objevovat hory nebylo nikdy snazší

Půjčujeme elektrokola pro celou rodinu. Jako jedni z mála nabízíme zapůjčení elektrokol i pro vaše děti.

U nás si vyzkoušíte elektrokola v reálném prostředí Krkonoš.

Poskytujeme kompletní diagnostiku jednotek elektrokol výrobce Bosch, Shimano, Apache Power.

www.drsport.cz \ +420 603 217 012 Čistá v Krkonoších 76, Černý Důl

skiareál  
špindlerův mlýn

**Photo  
CHALLENGE**

CHCEŠ VYHRÁT

**CHYTROU  
SEZÓNKU?**

#SPINDLVIEW

www.skiareal.cz

Herlíkovice  
skiareál

**Léto v Herlíkovicích**

www.herlikovice.cz

**Rozhledna Žalý  
s občerstvením**

- Lanovka na Žalý – rodinné jízdné
- Trasy pro terénní koloběžky s lanovkou zdarma
- Půjčovna kol a elektrokol
- Pěší a cyklo výlety po Krkonoších
- Parking zdarma

**Dvůr Králové nad Labem**

**Toulky Královédvorskem**, pokračování úspěšné turistické hry, do které se můžete zapojit i Vy! Poznejte nejen krásy města, ale i jeho široké okolí. Protáhněte tělo, objevte nová místa a vyhrajte hodnotné ceny.

**Nesedíte u telky, vydejte se na toulky!**



Více informací a pravidla soutěže naleznete na **www.dvurkralove.cz**



Městské informační centrum Dvůr Králové nad Labem  
náměstí T. G. Masaryka 2, 544 17 Dvůr Králové nad Labem  
Tel.: +420 499 321 742, mobil: +420 730 182 895  
info@mudk.cz  
www.dvurkralove.cz

www.facebook.com/infodvur

### Nabídka inzerce v Krkonošské sezóně

- Máte zájem zviditelnit své podnikatelské aktivity?
- Představte je čtenářům na stránkách Krkonošské sezóny.
- Tento prostor je určen právě vám!

**www.krkonose.eu**

**KRKONOŠSKÉ  
farmářské stezky**

400 let ŽIVÉ! Objevte život krkonošských luk...

http://louky.krnap.cz



**Špindlerův Mlýn**

tel | +420 777 109 407  
www.hotel-astra.cz

# Špindlerův Mlýn město zážitků 2018

31/3 - 1/4  
**Velikonoční  
veselí**  
Pomlázka na sněhu  
a maškarní rej

26/5  
**Otevírání  
léta**  
Zahájení  
letní sezóny

23/6  
**Špindlerovská  
pout'**  
Den nabitý  
poutovou zábavou

7/7  
**Mlynářovy  
toulky**  
Pohádkový  
den

4/8  
**Den na  
maXXimum**  
Maximum  
sportu a zábavy

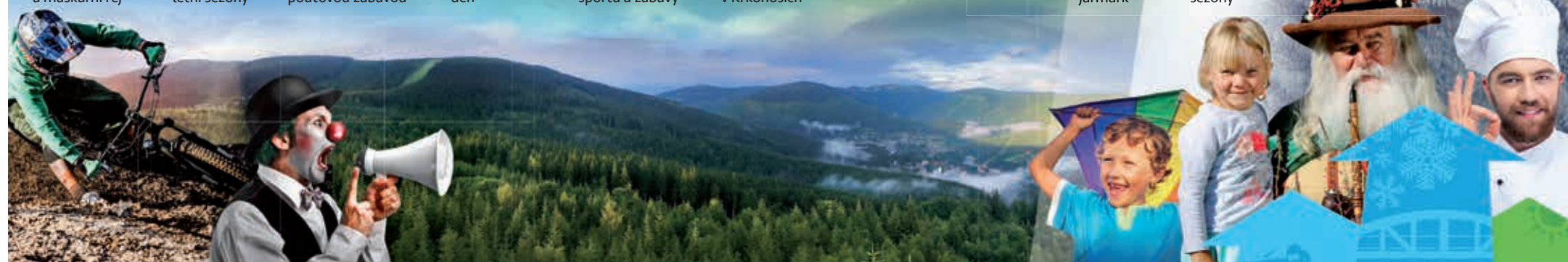
1/9  
**Festival  
jidel**  
Jak se vaří  
v Krkonoších

29/9  
**Drakiáda**  
Skvělá zábava  
s draky v oblacích

5 - 7/10  
**Marosana**  
End Of  
The Season

27/10  
**Medové  
slavnosti**  
Tradiční lidový  
jarmark

8 - 9/12  
**Ski  
Opening**  
Zahájení zimní  
sezóny



Špindlerův  
Mlýn

skiareál  
špindlerův mlýn

EVROPA 2  
HODNÝ PARTNER MĚSTA

www.mestospindleruvmlyn.cz | www.skiareal.cz



## Fond cestovního ruchu Krkonoše

	Partner	Webové stránky
1.	Horský hotel Friesovy boudy, Strážné	<a href="http://www.friesovyboudy.cz">www.friesovyboudy.cz</a>
2.	Golf Club U Hradečku s.r.o., Mladé Buky	<a href="http://www.grundresort.cz">www.grundresort.cz</a>
3.	Horský hotel Tetevi boudy, Dolní Dvůr	<a href="http://www.teteviboudy.com">www.teteviboudy.com</a>
4.	Hotel Arnika, Rudník	<a href="http://www.arnika-rudnik.cz">www.arnika-rudnik.cz</a>
5.	Hotel česká FARMA, Dolní Dvůr	<a href="http://www.hotelceskafarma.cz">www.hotelceskafarma.cz</a>
6.	Hotel Labut, Vrchlabí	<a href="http://www.hotellabut.cz">www.hotellabut.cz</a>
7.	KAD spol. s r.o., Vrchlabí	<a href="http://www.kad.cz">www.kad.cz</a>
8.	MEGA PLUS s.r.o., Janské Lázně	<a href="http://www.skiresort.cz">www.skiresort.cz</a>
9.	Melida, a.s., Skiareál Spindlerův Mlýn	<a href="http://www.skiareal.cz">www.skiareal.cz</a>
10.	Orea Resort Horal, Spindlerův Mlýn	<a href="http://www.orearesorthoral.cz">www.orearesorthoral.cz</a>
11.	OSNADO spol. s r.o., Svoboda nad Úpou	<a href="http://www.arriwa-vychodnicehy.cz">www.arriwa-vychodnicehy.cz</a>
12.	PA-JA, a.s. - Holiday Park Liší Farma, Vrchlabí	<a href="http://www.lisifarma.cz">www.lisifarma.cz</a>
13.	Penzion FKČ, Dolní Dvůr	<a href="http://penzionfkcz.cz">penzionfkcz.cz</a>
14.	Rautis, a.s., Poniklá	<a href="http://www.rautis.cz">www.rautis.cz</a>
15.	REGATA ČECHY a.s., Hotel Horizont, Pec pod Sněžkou	<a href="http://www.hotelhorizont.cz">www.hotelhorizont.cz</a>
16.	Rekreční areál Dolce, Trutnov-Obřanov	<a href="http://www.kemp-dolce.cz">www.kemp-dolce.cz</a>
17.	Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu na Benecku a okolí, z.s.	<a href="http://www.benecko.info">www.benecko.info</a>
18.	Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu v Rokytnici nad Jizerou	<a href="http://www.rokynitnice.com/sdruzeni">www.rokynitnice.com/sdruzeni</a>
19.	SKIMU a.s., Ski areál Malá Úpa	<a href="http://www.skimu.cz">www.skimu.cz</a>
20.	Skálma a minipovar Novosad a syn Harrachov s.r.o.	<a href="http://www.skalmaharrachov.cz">www.skalmaharrachov.cz</a>
21.	Služby Vitkovice, s.r.o., Vitkovice v Krkonoších	<a href="http://www.skialdrov.cz">www.skialdrov.cz</a>
22.	Snowhill a.s.	<a href="http://www.snowhill.cz">www.snowhill.cz</a>
23.	Spartak Rokytnice, a.s., Rokytnice nad Jizerou	<a href="http://www.skiareal-rokynitnice.cz">www.skiareal-rokynitnice.cz</a>
24.	Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu v Harrachově, z.s.	<a href="http://www.skiareal.com">www.skiareal.com</a>
25.	Stezka korunami stromů Krkonoše s.r.o., Janské Lázně	<a href="http://www.stezkakrkonoze.cz">www.stezkakrkonoze.cz</a>
26.	Středisko služeb Benecko s.r.o., Skiareál Benecko	<a href="http://www.benecko.info">www.benecko.info</a>
27.	Informační centrum SPINDL.INFO, Spindlerův Mlýn	<a href="http://www.spindleruv-mlyn.com">www.spindleruv-mlyn.com</a>
28.	Turistické informační centrum Trutnov	<a href="http://www.ictrutnov.cz">www.ictrutnov.cz</a>
29.	Wellness hotel Skálka, Benecko	<a href="http://www.skalkabenecko.cz">www.skalkabenecko.cz</a>

## Krkonošské cyklobusy

15. ročník Krkonošských cyklobusů - Slavnostní zahájení  
2. června 2018, ukončení 30. září 2018

- Červená: Harrachov – Pomezní boudy a zpět
- Fialová: Jilemnice – Horní Mísečky a zpět
- Zelená: Vrchlabí – Spindlerův Mlýn (Spindlerova bouda) a zpět
- Žlutá: Úpice – Trutnov – Pomezní boudy a zpět
- Modrá: Žacléř – Trutnov
- Světle modrá: Hradec Králové – Vrchlabí a zpět

Jízdní řády a bližší informace: [www.krkonoze.eu/cs/cyklobusy](http://www.krkonoze.eu/cs/cyklobusy)



## Pozvánka do letních Vítkovic

Horská obec Vítkovice v Krkonoších, dnes především rekreační středisko, v údolí Jizerky a přilehlých stráních, kde krajině dominuje majestátní hora Kotel (1435 m n. m.). Součástí obce jsou osady Horní a Dolní Mísečky, Skelné Hutě, Janova Hora a řada samot. Zajímavou zděnou stavební památkou je kostel sv. Petra a Pavla z r. 1619, barokní socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1741 a naleznete zde též lidové dřevěné chalupy.

Pro obec Vítkovice je nejdůležitějším odvětvím cestovní ruch a sportovní aktivity. Plánujete letní dovolenou na českých horách nebo jenom víkendovou relaxaci v Krkonoších? To vše nabízí i obec Vítkovice v Krkonoších. Najdete zde kvalitní ubytování v rodinném prostředí, pensíoněch, horských chalupách i apartmánové ubytování. Vítkovice jsou ideálním výchozím místem pro pěší i cykloturistiku.

Od poloviny května jezdí pravidelné autobusové spoje – cyklobusy, kte-



rými se dostanete na Horní Mísečky, případně na Zlaté návrší. Panoramata východních Krkonoš zde máte jako na dlani a kvalitně značené stezky prove-



### Vítkovice v Krkonoších

Horské rekreační středisko Vítkovice v Krkonoších se nachází v údolí řeky Jizerky pod majestátní horou Kotel. Vítkovice jsou ideálním východiskem pro konání horských túr a cyklistických výletů do oblasti západních a středních Krkonoš. V zimě jsou oblíbeným lyžařským centrem.

tel.: +420 481 582 730  
e-mail: obec@vitkovicevkrk.cz  
www.vitkovicevkrk.cz  
www.skialdrov.cz



V zimním období je vyhledávaným místem obce lyžařský areál Aldrov, v posledních letech rozšířený o snowpark evropských parametrů. Buduje si jméno nejlepšího snowparku v Krkonoších. Na své si přijdou lyžaři, od dětí po seniory, na denně upravovaných, zasněžovaných a částečně osvětlených sjezdových tratích v obci Vítkovice.

[www.vitkovicevkrk.cz](http://www.vitkovicevkrk.cz)



Vítkovice jsou ideálním místem pro rodinnou rekreaci svou dostupností a klidným horským prostředím. V obci najdete obchod s potravinami, tenisové hřiště, fotbalové a volejbalové hřiště i několik restaurací. Nedaleko leží historické a kulturní město Jilemnice.

## Jestřabí v Krkonoších

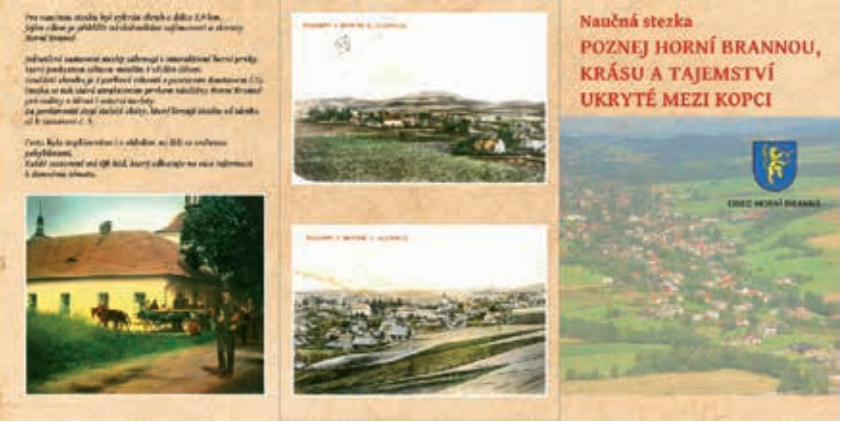


Jestřabí, Křížlice a Roudnice jsou místní části obce Jestřabí v Krkonoších, místa vyhledávaného návštěvníky pro svojí klidnou atmosféru, zachovalé přírodní scenerie a dechberoucí výhledy na horská panoramata. Obec protíná několik turistických stezek a cyklotras. Na Jestřabí naleznete řadu původních roubenek např. kulturní památku Mikoláškův mlýn v Křížlicích, který patří ke skvostům krkonošské lidové architektury. Unikátem Jestřabí je polní letiště, oblíbené místo s výhledy do kraje a k provozování kitingu nebo snowkitingu ale také ke konání svatebních obřadů. Dominantu Křížlic

představují hned dva kostely nedaleko od sebe - katolický sv. Jana Křtitele a evangelický, který ožívá v létě pravidelnými koncerty alternativní hudby. Rodnou krajinou akademického malíře Františka Kavána provádí originální naučná stezka Zarostlá místa Kavánových obrazů. V zimě zdejší území ožívá a je čím dál oblíbenější k běžeckému lyžování, vedou zde desítky kilometrů upravovaných tras s návazností na Rezek a Dvoračky. V obci je možnost různorodého ubytování ať v soukromí nebo v penzionech.

[www.jestrabivkrk.cz](http://www.jestrabivkrk.cz)

## Horní Branná



Projděte si novou naučnou stezku „Poznej Horní Brannou, krásu a tajemství ukryté mezi kopci“ s průvodcem Ludvíkem Šmídem, který zde ve druhé polovině 19. století působil jako vrchní lesmistr hrabat Harrachů. Spolu s učitelem Janem Bucharem a Janem hrabětem z Harrachu zakládali v roce 1889 jilemnický odbor Klubu českých turistů. Stezka má šest zastavení, každé z nich má svůj QR kód, který odkazuje na více informací k danému tématu. Projekt stál 362 280 Kč, byl z 50% spolufinancován prostředky státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

[www.hbranna.cz](http://www.hbranna.cz)

## Městys Černý Důl

Leží v údolí potoka Čistá na úpatí Krkonoš mezi Vrchlabím a Janskými Lázněmi. Skládá se ze tří částí – Černý Důl, Čistá v Krkonoších a Fořt. Příjemné prostředí s krásnou přírodou láká k turistickým výletům na Černou horu a do blízkého okolí. V letní sezóně můžete dovolenou strávit v autocampu „Slunečná“ v části obce Čistá v Krkonoších, kde jsou k dispozici stanová místa, sociální zařízení, koupaliště, zahradní restaurace a dětské hřiště.



### Skiareál Černý Důl

Lyžařský areál rodinného charakteru s širokými sjezdovkami a největším dětským parkem - LIVE park Černý Důl s pojízdnými koberci a vlekem pro lyžařské začátky. V areálu si nejlépe zalyžují rodiny s dětmi, ale i sportovní lyžaři.

### Muzeum Podzemí Krkonoš

Stálou expozici naleznete v suterénu budovy Úřadu městyse a infocentra Černý Důl. Seznámíte se s historií dolování v Krkonoších. K vidění jsou fotografie a exponáty z lokality Berghaus v Černém Dole, z historického důlního díla Kovárna v Obřím Dole a nechýbí



# Jilemnice

## město s historickou a sportovní tradicí

[www.mestojilemnice.cz](http://www.mestojilemnice.cz) • [www.ic.mestojilemnice.cz](http://www.ic.mestojilemnice.cz)



Odkaz Jilemnice jako kolébky lyžování připomíná nově vybudovaný **Všesportovní a volnočasový areál Hraběnka**. Areál je otevřen nejen pro sportovce, ale i pro širokou veřejnost.

Jilemnice je také historické město s tradicí, kterou potvrzují významné archeologické nálezy z loňského roku - **ostatky Valdštejnů a gotický kostel sv. Alžběty**. K návštěvě láká **Zvědavá ulička, Masarykovo náměstí** s historickou budovou **radnice, Krkonošské muzeum**, sídlící v zámku hraběcího rodu Harrachů, **kostel sv. Vavřínce** a mnoho dalších zákoutí malebné Jilemnice. Těšíme se na vaši návštěvu! Přijďte pobejt!



0,8 km. Na pěti informačních cedulích se seznámíte s historií vápenictví v Černém Dole, prohlédnout si můžete historické vápencové pece.

**Stezka Okolo lomu:** Vycházková okružní stezka o délce cca 3,7 km je značená zelenou turistickou značkou. Vede z náměstí v Černém Dole okolo lomu, částečně po asfaltovém, travnatém a kamenitěm povrchu. Stezku je možné absolvovat na kole, i s kočárkem. Zastavení jsou u kapliček a nad lomem.

**Naučná stezka sv. Barbory:** Pětikilometrový vycházkový pěší okruh s šesti zastaveními s herními prvky a vyhlídkami po krásném horském okolí Černého Dolu. Informace na [www.stezkabarbora.cz](http://www.stezkabarbora.cz)

[www.cernydul.cz](http://www.cernydul.cz)

fotografie z krkonošských jeskyní.

### Naučné stezky

**Hornická stezka Berghaus:** Nachází se 2,5 km od centra Černého Dolu. Cesta vede po modré turistické značce nad továrnou Mileta do horské partie obce. Je dlouhá 1 km, vede lesním terénem. Pro kola a kočárky nesjíždá. Na stezce je 10 tematických zastavení o historii hornictví.

**Vápenická stezka:** Začíná na náměstí v Černém Dole, vede po místní modré turistické značce k lomu, dlouhá je cca



- Slevy na ubytování
- Zvýhodněné vstupné na památky, do sportovních zařízení ad.
- K dostání za poplatek v informačních centrech v regionu
- Zdarma jako bonus k pobytu v některých ubytovacích zařízeních
- Přes 50 zapojených subjektů poskytujících různé benefity

REGIONÁLNÍ KARTA HOSTA

[www.cesky-raj.info](http://www.cesky-raj.info)



# Paseky nad Jizerou



Paseky jsou magickým místem na rozhraní Jizerských hor a Krkonoš. Jeho charakter dotváří nejen místní krajina, zachovaná původní architektura, ale i osobitý duch místa. Výraznou dominantou obce a celé krajiny je klasicistní kostel sv. Václava. Poblíž kostela v bývalé faře se nachází Krkonošské muzeum – Památník zapadlých vlastenců. Nepotěšíme vás ale informací, že v současné době prochází budova i expozice celkovou rekonstrukcí a tudíž bude přístupno až od prosince 2018. Ale i přesto vám doporučujeme zastavit se na prostranství mezi kostelem a farou, potěšit se krásným výhledem na panorama západních Krkonoš a představit si farskou hospodyni Pepičku z Raisova románu Zapadlí vlastenci, která právě na této faře připravovala pro vzácné návštěvy tehdejší honorace vyhlášenou ambrózií ...

Návštěva obce je zážitkem v každém ročním období. Když vystoupáte od řeky Jizery (475 m n. m.) na nejvyšší bod Pasek Bílou skálu (964 m n. m.) budete za námahu odměněni mnoha výhledy do údolí řeky Jizery, na panorama Krkonoš, Český ráj či Černostudniční a Ještědský hřeben.

Paseky jsou oblíbeným cílem příznivců klasické hudby, kteří sem každoročně míří v srpnu na tradiční Pasecké hudební slavnosti. K dalším oblíbeným akcím, určeným pro sportovně založené, patří letní Bikemusicfest či říjnový Pasecký Bloudil.

Jen málo horských obcí si dokázalo dosud udržet své původní kouzlo tak, jako právě Paseky, které rozhodně stojí za návštěvu.

[www.paseky.cz](http://www.paseky.cz)

## Z Harrachovské desítky se stává stovka

**Harrachovská desítka je historická zajímavost. V roce 1929 byla na Bílém kopci nad Harrachovem vysázena modřínová číslice „10“. Měla připomenout desáté výročí vyhlášení republiky. V letošním roce slavíme 100. výročí založení státu a při této příležitosti Správa KRMAP a město Harrachov doplní původní číslici „10“ ještě o jednu „0“.**

„Ve dnech 11. a 12. listopadu 1925 nárazový severovýchodní vítr způsobil na Harrachovsku polomy a vývraty nebývalého rozsahu. Nejvíce poškozené dřevní hmoty bylo zpracováno na tehdejším polesí Nový Svět, největší škody byly na Bílém kopci. Po likvidaci kalamity přišla na řadu obnova lesa. Práce se zalesňováním skončily v roce 1928. A protože to bylo v roce desátého výročí vyhlášení republiky, byla na Bílém kopci vysázena velká desítka z modřínů,“ uvádí Petr Kadleček, bývalý lesník a emeritní spolupracovník Správy KRMAP.

Číslice jsou 100 m vysoké a vynikají zvláště na podzim, kdy se žluté modříny krásně vyjímají v zeleni okolních smrků. Nejlépe jsou vidět z protějšího Sachrova kopce. Není zcela známo, kdo o její výsadbě rozhodl. Přednostou lesní správy byl v té době lesmistr Otto Šmíd a lesním na polesí Nový Svět Josef Cívín. V pamětníku lesní správy byla pouze strohá poznámka: „V polesí Nový Svět byl založen na oslavu desetiletí trvání republiky jubilejní modřínový

háj na úpatí Bílého vrchu v podobě 100 m vysoké číslice „10“, jehož plocha v rozích byla zajištěna kamennými hranylo.“

K vytvoření číslice 100, na počest letošního výročí založení státu, je zapotřebí provést těžební zásah v hranicích budoucí číslice „0“ a poté vytvořit podsadbu modřínem opadavým v počtu 3 000 ks/ha. Přiřazená číslice „0“ bude mít stejné rozměry jako současná číslice „10“. V příštím roce pak lesníci provedou i další výchovné zásahy v hranicích stávající číslice „10“ a nato bude provedena nová výsadba.

R. Drahný, Správa KRMAP.



↑ Daniel Hloušek, archiv města Harrachov.



## VÁŠ ČASOPIS O HORÁCH

krkonose.krnap.cz, tel. 499 456 333, krkonose@krnap.cz

# Vysoké nad Jizerou

Malebné horské městečko nabízí jedny z nejkrásnějších výhledů nejen na západní Krkonoše, ale i na Ještědský hřeben, Kozákov, Bezděz a České středohoří. Rodiště prvního premiéra Československé republiky, Dr. Karla Kramáře se nachází na rozhraní Krkonoš, Jizerských hor a Českého ráje, a je tedy dobrým výchozím bodem nejen pro pěší turistiku, ale i pro cykloturistiku a výlety autem.



Když počasí výletům nepřeje, můžete navštívit místní Vlastivědné muzeum s národopisnými sbírkami a pohyblivým betlémem. Na konci května 2018 bude v muzeu otevřena výstava „Jak šel čas lékárnou“ o historii podhorského lékárenství.

Divadelní spolek Krakonoš pořádá v letní sezóně pásma krkonošských „pouďaček“ a loutková představení pro děti. Termíny představení či jiných kulturních akcí, např. tradiční staročeské Vysoké poutí, najdete na stránkách města [www.vysokenadjizerou.cz](http://www.vysokenadjizerou.cz) a bližší informace o výletech po okolí na <http://info.vysokenadjizerou.cz/>.

[www.vysokenadjizerou.cz](http://www.vysokenadjizerou.cz)

# Vycházkové okruhy městem Vrchlabí

[www.mestovrchlabi.cz](http://www.mestovrchlabi.cz) • [www.krkonose.eu](http://www.krkonose.eu)

**Objeďte krásy malebného horského města Vrchlabí díky originálním tematickým pěším trasám, které vás zavedou i na méně známá místa a přiblíží vám současnost i historii města.**

Pět nových brožur s tipy na procházky městem Vrchlabí a objevování jeho krás připravilo Regionální turistické informační centrum Krkonoše. V každé brožurce najdete přehlednou mapu, krátký popis míst, která při svém putování navštívíte a také pozvánku do zajímavých lokalit v polském partnerském městě Kowary. Titulní stránku zdobí originální kresba trutnovského malíře Miloše Trýzny.

Vydat se můžete za nejkrásnějšími výhledy, když vystoupáte na některý



📖 Brožury můžete získat v informačním centru v budově radnice nebo na turistických webových stránkách města Vrchlabí.

kopec či kopeček, které město obklopují. Půvabnou architekturu a neopakovatelnou atmosféru nabízí Vrchlabské kaple a kapličky, které jsou po městě rozestý. Historii i současnost automobilové výroby vám přiblíží šestikilometrová trasa Od kočárů k automobilům. Kulturní srdce Vrchlabí vám poodhalí památky, za kterými se vypravíte Po stopách Morzina a Vivaldiho. Až do Hořejšího Vrchlabí vás zavede Labská trasa, která se vine podél toku řeky Labe.

## Tvrz Stachelberg

je unikátní vojenský objekt, technická památka a monumentální připomínka složité situace před druhou světovou válkou. Vyhledávaný turistický cíl je 3,5 km dlouhý labyrint podzemních chodeb v hloubce 30 až 50 metrů pod povrchem, součást největší československé pevnosti, budované v letech 1937 a 1938 mezi Trutnovem a Zacléřem na úpatí Rýchor na východním okraji Krkonoš. Ať už jste fanoušek historie, obdivovatel tajemných míst, milovník krásných výhledů do krajiny nebo hledáte dobrý typ na rodinný výlet, rozhodně zařadte Stachelberg do svých plánů. [www.stachelberg.cz](http://www.stachelberg.cz)



## Navštivte Trutnov - město draka







# Krkonošský národní park slaví půlkuřatiny!

Krkonošský národní park oslavuje v tomto roce 55. výročí svého založení. Za dobu jeho existence se o ochranu horské přírody zasloužily stovky odborníků několika generací. Jejich první kancelář ve druhém patře vrchlabského zámku vystřídala v roce 1996 správní budova v záměckém parku.

V roce 2014 jsme veřejnosti otevřeli Krkonošské centrum environmentalního vzdělávání Krtek. Méně viditelná či pozapomenutá historie je zanesena přímo v krkonošské přírodě. Dávno před vznikem národního parku, už v roce 1903, zřídil hrabě Jan Nepomuk Harrach v Labském dole první přírodní rezervaci. V místech dnešní nejchráněnější přírodní zóny (dříve I. zóna) vzniklo v padesátých letech

osm státních přírodních rezervací – už se vědělo, že Pančavská louka, Kotelní jámy či Úpské rašeliniště jsou ve středoevropské krajině něčím zcela výjimečným. Překulilo se další desetiletí a s ním první z velkých střetů zájmů přírody a zájmů člověků. V laviništi na úbočí Studniční hory mělo vyrůst megalomanské lyžařské středisko – to byla první zkouška vůle a schopností ochránců. Následující desetiletí

poznamenala Mezinárodní šestidenní motocyklová soutěž či hromadné výstupy pionýrů na Sněžku i jinak. Jízvy v krkonošských lesích zanechala imisní kalamita osmdesátých a devadesátých let. Nejenom proto tehdy označil Mezinárodní svaz ochrany přírody IUCN Krkonošský národní park za jeden z nejohroženějších na světě. Za 55 let jsme se museli vypořádat s mnohými nástrahami – vzhledem

k tomu, jak Krkonoše prospívají, věříme, že jsme se s nimi popasovali nadmíru dobře. Našli jsme společnou řeč s obcemi, utváříme zázemí pro turisty, snažíme se udržet podmínky pro život ohrožených druhů a staráme se o výchovu a vzdělávání k odpovědnému přístupu ke krajině.

Jana Tesařová  
www.krn timer .cz



## V Krkonoších bude pět nových lávek Zapojili se studenti Fakulty architektury ČVUT v Praze

Společný projekt je přínosem pro obě strany. Správa KRNAP vytipovala na svém území mostky ve špatném technickém stavu a místo klasické opravy nabídla studentům tvůrčí prostor. „Libil se nám přesah projektu. Studenti měli možnost realizovat svůj návrh od začátku do fáze reálné instalace stavby na místo. Krkonošský národní park má v kontextu ČR výlučné postavení a my máme zájem na tom, aby i stavby, které zde děláme, byly kvalitní,“ vysvětlil Luděk Khol, náměstek ředitele Správy KRNAP.

Jeho slova dokládají oceňované stavby, které byly v Krkonoších v posledních letech postaveny, např. Krkonošské centrum environmentalního vzdělávání ve Vrchlabí (Petr Hájek Architekti) oceněné v roce 2014 Piranesiho cenou nebo stavební úpravy a přístavba Vrbatovy boudy (Atelier IXA) nominované za Českou republiku na Cenu Miese van der Rohe 2017.

Návrh lávky jako zadání semestrálního projektu nabídlo pět ateliérů Ústavu navrhování II. FA ČVUT a zapojilo se do něj třicet studentů. Každý tým vybral

z několika návrhů jeden, který dopravoval do prováděcí a výrobní dokumentace a za asistence profesionálů – inženýrů i řemeslníků postavil.

Výběr konstrukcí nebyl jednoduchý, studenti museli brát ohled na to, co zvládnou i kolik budou jejich vize stát. Pro realizovatelnost lávek byla zásadní spolupráce s externími konzultanty a dodavateli, kteří projekt od začátku sledovali. Většina vybraných lokalit je obtížně přístupná, takže jsou lávky navrženy jako

rozebiratelné, snadno transportovatelné a lze je smontovat bez použití těžké techniky. Každý návrh je specifický a každý tým se potýkal s jinou výzvou.

Výsledkem jsou dvě dřevěné lávky – přes Medvědí potok u Medvědí boudy nad Špindlerovým mlýnem (atelier Kordovský – Vrbata) a Rennerův potok u Kostela na Malé Úpě (atelier Zavřel – Jelínek), dvě ocelové lávky Klínová cesta I. (atelier MAMA) a Klínová cesta II. (atelier Hlaváček – Čeněk) na cestě ze Špindlerova mlýna na Klínové Boudy

a lávka na Hrnčířských Boudách (atelier Seho – Světlík), která kombinuje dřevo a ocelová táhla se spojí.

Lávky do Krkonoš jsou výborným příkladem výukové metody „learning by doing“ resp. učení se praxí. Cílem nebylo jen naučit adepty architektury pracovat s dřevem, pilkou či vrtačkou, ale dopřát jim odpovědnost za vlastní rozhodnutí, a zažít, že podstatou úspěchu je týmová práce.

Z podkladů Správy KRNAP.

## Kilometry opravených cest



Občas se na svých toukách po lesních cestách nebo po horách potkáte s pracovníky a stavební technikou. Správa KRNAP opravuje poničené povrchy a podélné nebo příčné odvodnění úseků lesních cest a turistických chodníků po celých horách, jež jsou v nevyhovujícím stavu nebo poničené letními povodněmi či přiválovými dešti. Na opravy získává finanční prostředky prostřednictvím Ministerstva životního prostředí. Používá v horách osvědčené technologie – štetování. Cílem je zamezení devastace cest a zvýšení komfortu návštěvníků hor.

Snahou je pracovat za provozu a cesty neuzavírat. Úseky, kde dělníci pracují, jsou označeny a ve většině případů je možné projít. O omezeních na cestách informuje [www.krn timer .cz/omezeni-na-cestach/](http://www.krn timer .cz/omezeni-na-cestach/).



# 130 let od založení Klubu českých turistů

KČT byl založen 11. června 1888 skupinou vlastenců kolem Vojty Náprstka. Od počátku byl aktivní - velice rychle vyrostla síť turistických ubytoven, vznikla hustá síť značených cest a řada předních osobností země si považovala za čest, že mohla být jeho členy.



Za počátku klubu se výlety turistů omezovaly na pohyb pěší (případně kombinovaný s železniční dopravou). Poměrně velmi brzy byly obohaceny o zimní přesuny na lyžích. Zasluhu o první par lyži přivezených do Čech má v r. 1887 známý sportovní propagátor Josef Rössler Ořovský (zasloužil se i o rozvoj vodáckého sportu), zakladatel prvního „Českého SKI-klubu pražského“.

Růst členstva klubu - za nepříznivého postoje rakouských úřadů - nebyl překotný, ale stálý. Z původních 225 členů v roce založení se po pěti letech stalo téměř 1700 členů, za dalších 5 let přes 3000 členů, v roce 1913 téměř 5400 členů. Od roku 1889

byly zakládány i mimopražské odbory KČT - např. v Jilemnici a Rychnově nad Kněžnou. Do konce století se rozšířily do mnoha dalších měst.

Z podkladů KČT.

Součástí cest, horských pěšin i chodníků je síť turistického značení. Zásadním způsobem usnadňuje orientaci v terénu. Na začátku 19. století, pro nadšení propagující pohyb v přírodě a turistické výlety, vznikaly jednotlivé značené úseky.

Turistický spolek Riesengebirgsverein v letech 1878-89 různobarevnými čtverečky, trojúhelníky, kamennými milníky na rozcestích v Krkonoších upravitel a vyznačil asi 70 km cest. Tak

vzniklo prvních dvanáct tras. U zrodu českého značení stál Klub českých turistů. Tehdy ještě neexistovala síť lesních cest. Obchodní stezky byly vyhledávány pytláky a pašeráky s jiným



cílem než pro logické spojení horských bud, atraktivních míst a východisek pro pěší túry. V počátcích české turistiky hrál svoji roli i národnostní podtext. I když nadšení propagátoři dělali svoji práci bez zvláštního honoráře, budování nové sítě značek bylo mnohdy spojeno s ekonomicky náročnou výstavbou nových cest.

Dva pruhy bílé, barevný mezi nimi, spolu se šipkami „volavkami“, směrovkami,

vývěsními tabulemi a ostatními ukazateli pomáhají v orientaci. Krkonošský horský terén je v současné době protká hustou sítí turisticky značených chodníků. V Krkonošském národním parku, včetně ochranného pásma, je přes 800 kilometrů turisticky značených cest a stezek. KČT nadále maluje pásové značení. Textační místa a rozcestníky se směrovkami, gravírované panoramatické mapy, piktogramy zajišťuje Terénní služba Správy KRNAP.

## Mobiliář v přírodě



V národním parku jsou instalovány dřevěné prvky s naučnou tematikou. Tedy z materiálu, který je ekologický, relativně levný a obnovitelný. Po celých horách je více než tři tisíce kusů vybavení, které slouží k orientaci, poučení i odpočinku slouží řada odpočinkových míst. Zájem se těší nespočet panoramatických pohledových map na dřevěných panelech, které jsou umístěny na místech dalekého rozhledu a také pohodlné posezení. Dřevěné informační tabule zaměřené na přírodu Krkonoš a vědomostní panely pro děti, spojené s poznáváním krkonošských zvířat a rostlin, přispívají k ekologické výchově. Vzhledem k náročným klimatickým podmínkám je nezbytné dřevěné vybavení z terénu vždy před zimou demontovat. Životnost je pět let, pravidelnou údržbou je prodloužena.



# Železniční trať z Tanvaldu do Harrachova je kulturní památkou ČR

## Patří mezi nejkrásnější a nejzajímavější v ČR

Jen málokterá železnice se může pyšnit tolika nej jako jizerskohorsko-krkonošská železniční trať Tanvald - Desná - Kořenov - Harrachov, kterou najdeme v jízdním řádu pod číslem 036. Zajímavá je nejen unikátním stavebním provedením, ale také svojí bohatou historií. Stala se pravidelným cílem cest pro obdivovatele železnice a technických památek z celé Evropy. V roce 1992 byl úsek Tanvald - Kořenov prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku.



### Jediná česká „zubačka“ vede do Krkonoš

Ozubnicová dráha (dále „zubačka“) z Tanvaldu do Kořenova byla budována v letech 1899-1902. Slavnostní zahájení provozu proběhlo 30. června 1902. V Tanvaldu navázala na trať z Železného Brodu (od Pardubic r. 1875) a z Liberce (r. 1894).

V Kořenově na zubačku navazovala adhezní trať přes dnešní Harrachov do Szklarskej Poręby a Jelenie Góry. Mezi Tanvaldem a Kořenovem byla k překonání výškového rozdílu 235 metrů na necelých 7 kilometrech využita dvou pásová Abtova ozubnice s největ-

ším stoupáním až 58 promile. Nová, 59 km dlouhá železnice, sloužila k propojení průmyslově vyspělého Liberecka (sklářny a textilky) a na uhlí bohatého západního Slezska. Tam již od roku 1923 byla německá trať z Kořenova elektrifikována. Věhlas mezinárodního provozu utichl během války. Provoz na zubačku zajišťovali parní, a později motorové ozubnicové lokomotivy řady 404.0 a T426.0, vyrobené ve Vídeňské lokomotivce SGP Floridsdorf. Dnešní motorové vozy ani diesellové lokomotivy ozubnici nepotřebují. Využívají ji jen historické vlaky s unikátními ozubnicovými lokomotivami, jejichž jízdy, s doprovodným

programem, pořádá několikrát do roka Železniční společnost Tanvald o.p.s. Mezi údolní stanicí Tanvald (466 m) a nejvýše položeným Harrachovem (740 m) je pět tunelů a tři velké mosty. Polubenský tunel 940 metrů dlouhý je nejdelší. Jizerský most, 115 metrů dlouhý a 25 metrů vysoký je nejznámější a železnice viaduktem přes Jizeru vstupuje z Jizerských hor do Krkonoš. Pokračuje do dnešní konečné stanice v harrachovské místní části Mýtiny (740 m n. m.). Koleje pak vedou ještě přes Novosvětský průsmyk (885 m n. m.) dalších 15 km do polského lázeňského města Szklarska Poręba.

Železniční společnost Tanvald, o. p. s.

## Navštivte Muzeum ozubnicové dráhy v Kořenově

Expozice je z větší části zaměřena na ozubnicovou trať Tanvald - Kořenov, její pestrou, ale často pohnutou historii, zvláštnosti provozu a zde nasazovaná vozidla. V menší míře se věnuje okolním železničním tratím, včetně tratě Kořenov - Szklarska Poręba. V prostorách je umístěno množství textů a fotografií zabývajících se historií, současností a budoucností ozubnicové trati Tanvald - Kořenov a navazující trati z Kořenova do Szklarské Poręby, ale také exponáty, které se váží k této unikátní trati. Můžete si prohlédnout modely různých druhů ozubnic, ozubnicové dvojkolí a jeho uložení a další technické zajímavosti. Muzeum vzniklo za přispění mnoha lidí, kteří propůjčili nebo věnovali své fotografie či exponáty. Pokud byste i vy rádi pomohli, kontaktujte nás: info@zubacka.cz, telefon: +420 603 179 136. Muzeum můžete navštívit v květnu o sobotách, nedělích a svátcích, od června do září denně, v říjnu opět o víkendech a svátcích. Vždy od 10 do 17 hodin.



## Projeďte se perlou českých železnic • Nostalgické jízdy v roce 2018

Nostalgické jízdy na jediné české ozubnicové trati z Tanvaldu do Kořenova a Harrachova. Těšit se můžete na zvláštní ozubnicové vlaky, parní vlaky, železniční modely nebo borůvkové či bramborové hody. Zvláštní vlaky po nejstrmější české trati bude dopravovat jedna ze dvou dochovaných unikátních motorových ozubnicových lokomotiv řady T426.0 přezdívaných „Rakušanka“. Ve zvláštních vlcích budou řazeny osobní vozy Balm z 60. let 20. století včetně historického motorového vozu M240.056 přezdívaného „Singrovka“ a bufetového vozu Balm Bistro. Na některých akcích se ukáže i parní lokomotiva 310.0134 přezdívaná „Kafemlejnek“

<b>Sobota 2. června 2018</b> <b>Zahájení sezóny na Zubačce</b>  Zvláštní vlaky na Zubačce u příležitosti zahájení sezóny 2018, program pro děti i dospělé v Kořenově. Trasy: Kořenov – Tanvald a zpět, Tanvald – Harrachov a zpět (2 x), Kořenov – Harrachov a zpět (3 x). Vozidla: motorová ozubnicová lokomotiva T426.0, motorový vůz M240.056, vozy Balm, Balm Bistro. Doprovodný program: bohatý program pro děti i dospělé v Kořenově, občerstvení v Kořenově, jízdy důlního vláčku v Kořenově	<b>Sobota 30. června 2018</b> <b>Den Zubačky s párou</b>  Zvláštní ozubnicové i parní vlaky na Zubačce. Trasy: Kořenov – Tanvald a zpět (3 x), Kořenov – Harrachov a zpět (5 x). Vozidla: parní lokomotiva 310.0134, motorová ozubnicová lokomotiva T426.0, motorový vůz M240.056, vozy Balm, Balm Bistro, Ce. Doprovodný program: jízdy důlního vláčku v Kořenově.	řenov – Tanvald a zpět, Tanvald – Harrachov a zpět (2 x). Vozidla: motorová ozubnicová lokomotiva T426.0, motorový vůz M240.056, vozy Balm, Balm Bistro. Doprovodný program: jízdy důlního vláčku v Kořenově.	motorový vůz M240.056, vozy Balm, Balm Bistro. Doprovodný program: výstava železničních modelů ve Výtopně Kořenov a jízdy důlního vláčku v Kořenově.	Balm Bistro, Ce. Doprovodný program: borůvkové hody v Kořenově a jízdy důlního vláčku v Kořenově.
<b>Sobota 21. července 2018</b> <b>Sobota na Zubačce</b>  Zvláštní vlaky na Zubačce. Trasy: Ko-	<b>Sobota 4. srpna 2018</b> <b>Modelářská sobota na Zubačce, 30 let Elektroniků</b>  Železniční modely ve Výtopně Kořenov, oslavy 30 let řady 743. Trasy: Kořenov – Tanvald a zpět (3 x), Kořenov – Harrachov a zpět (5 x). Vozidla: motorová ozubnicová lokomotiva T426.0,	<b>Sobota 25. srpna 2018</b> <b>Borůvková parní sobota na Zubačce</b>  Zvláštní ozubnicové i parní vlaky na Zubačce, borůvkové hody v Kořenově. Trasy: Kořenov – Tanvald a zpět (3 x), Kořenov – Harrachov a zpět (5 x). Vozidla: parní lokomotiva 310.0134, motorová ozubnicová lokomotiva T426.0, motorový vůz M240.056, vozy Balm,	<b>Pátek 28. září 2018</b> <b>Bramborové ukončení sezóny na Zubačce</b>  Zvláštní vlaky na Zubačce u příležitosti ukončení sezóny 2018. Trasy: Kořenov – Tanvald a zpět, Tanvald – Harrachov a zpět (2 x). Vozidla: motorová ozubnicová lokomotiva T426.0, motorový vůz M240.056, vozy Balm, Balm Bistro. Doprovodný program: jízdy důlního vláčku v Kořenově.	

**TIP** Jízdenky zakoupíte ve vlaku nebo na nádraží v Tanvaldu, případně na nádraží v Kořenově. Větším skupinám doporučujeme včasnou rezervaci míst. Bližší informace a jízdní řád získáte na [www.zubacka.cz](http://www.zubacka.cz). Změna programu vyhrazena.

**Jste zemědělec podnikající v Krkonoších a chcete investovat do nových strojů? Plánuje vaše škola investice do pomůcek, nebo chcete rozvíjet služby vaší Diakonie?, neváhejte nás kontaktovat!**

### Místní akční skupina (MAS) Krkonoše

Je zapsaným spolkem, který vznikl jako občanské sdružení v září 2005 za účelem vytváření projektů, které jsou prospěšné celému regionu Krkonoš. Členskou základnu MAS tvoří obce, svazky měst a obcí, správa národního parku, agrární komora, soukromí zemědělci a zemědělské podniky, firmy, živnostníci a neziskové organizace. V období 2018-2022 bude MAS vyhlášovat tzv. Výzvy, ze kterých mohou čerpat žadatelé, kteří spadají do území MAS Krkonoše. Finanční prostředky jsou alokovány na realizaci projektů, které jsou v souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Konzultace k projektům a záměrům je možno domluvit na emailu: [kovacikova@mas-krkonose.cz](mailto:kovacikova@mas-krkonose.cz)

Dlouhodobým projektem je udělování značky KRKONOŠE originální produkt\* výrobkům z celého turistického regionu Krkonoše.

Mapku území naleznete zde: [www.mas-krkonose.cz/downloads/strategie-komunitne-vedeneho-mistniho-rozvoje-mas-krkonose-uvod.pdf](http://www.mas-krkonose.cz/downloads/strategie-komunitne-vedeneho-mistniho-rozvoje-mas-krkonose-uvod.pdf)

Erika Kováčiková, MAS Krkonoše.

### Přidte pobejt na Jilemnicku

**MAS „Přidte pobejt!“ z. s. působí na území západních Krkonoš, přesněji ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jilemnice a města Vysoké nad Jizerou, kde v letech 2008 až 2015 rozdělila obcím, spolkům, zemědělcům i malým podnikatelům téměř 40 milionů korun.**

Od loňského roku se díky schválení jejích strategických dokumentů rozvoje (SCLLD) opět daří podporovat projekty v území, tentokrát zaměřené na rozvoj venkova, zaměstnanost, bezpečnost dopravy, sociální podnikání a služby a vzdělávání. MAS „Přidte pobejt!“ je také nositelem projektu místního akčního vzdělávání – MAP. Veřejnosti se představuje pořádáním oblíbených tradičních akcí, jako jsou Krasojízdy na rohačkách nebo Den Země.

V letošním roce MAS vyhláší další výzvy k předkládání žádostí o dotace ve vyjmenovaných oblastech a pokračuje v podpoře kvalitního a inkluzivního vzdělávání v území – projekt MAP II.

Veškeré informace naleznete na [www.maspridtepobejt.cz](http://www.maspridtepobejt.cz) či FB profilu @MASPridtepobejt.

Zdenka Flousková, MAS „Přidte pobejt!“

## Krkonoše originální produkt – značka která žije



Chcete vědět, co jíte a pijete? Co na sobě nosíte? Čím obdaráváváte své nejbližší? V čem bydlíte? Přijedte do Krkonoš a vyzkoušejte všechny produkty, které tu vznikají. Uvidíte, jak se vyrábějí, budete mít možnost je ochutnat, nebo vyzkoušet přímo v místě jejich vzniku. Řekněte nám, co se vám na nich líbí

**Více informací:**  
[www.regionalni-znacky.cz/krkonose/](http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/), [www.facebook.com/krkonoseprodukt](https://www.facebook.com/krkonoseprodukt)



## Krkonošská pivní stezka bude opět otevřena

### od 1. 6. 2018 - 30. 9. 2018

Stezka propojuje pět pivovarů, které vaří pivo na trase Vrchlabí, Friesovy boudy, Pec pod Sněžkou a Malá Úpa. Pivovary vás rádi přivítají, pohostí a dokonce i obdarují! Pokud budete poctivým konzumentem a v každém z pěti pivovarů si dáte 2 piva, na konci se dočkáte překvapení v podobě malého dárku. Pokud se vám podaří navštívit všech pět pivovarů a vypít v každém to stejné, váš sběrný lístek bude zařazen do slosování o hodnotné ceny na začátku října. Razítka můžete sbírat během celého léta!

Karel Polívka



### TIP TURISTICKÝ POCHOD

Součástí Krkonošské pivní stezky bude i Pochod pivní stezky, který proběhne o víkendu 29. 6. – 31. 6. 2018 s doprovodným programem ve Vrchlabí. Těšit se můžete nejenom na piva pivní stezky a dobrou hudbu, ale také na Krkonošské regionální produkty a ukázky tradičních řemesel.

**Více informací:**  
[www.krkonoskapivnistezka.cz](http://www.krkonoskapivnistezka.cz)  
[facebook.com/krkonoskapivnistezka](https://www.facebook.com/krkonoskapivnistezka)



# Železniční stanice i s areálem Martinice v Krkonoších je kulturní památkou ČR

Železniční stanice Martinice v Krkonoších leží na neelektrifikované celostátní dráze Trutnov hlavní nádraží – Chlumec nad Cidlinou a zároveň je odbočnou stanicí neelektrifikované regionální dráhy Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou. Se svou nadmořskou výškou 482,970 m n. m. je nejvýše položenou stanicí na obou tratích.



**Ing. Petr Pěnička je otcem myšlenky znovuoobrození krkonošské železnice. Kde jste vzal motiv k tomuto konání?**

Pocházím z Martinic. K železnici mám blízko z mládí a rodinného zázemí. Ne-daleko vlakového nádraží jsem vyrůstal. Otec byl zaměstnancem Elektroúseku Českých drah v HK. Jako dlouholetý zastupitel a martinický občan jsem přemýšlel o tom, co zde máme cenného, mimořádného a co můžeme odkázat našim potomkům. Nemusel jsem hledat dlouho. Naše téměř 150 let staré a technicky velmi zachovalé nádraží se ubránilo modernizaci. Záměr byl na světě.

**Proč jste založil Spolek železniční historie Martinice v Krkonoších?**

Aby Martinické nádraží získalo statut památky, a my byli důvěryhodným partnerem k vyjednávání s dotčenými orgány, museli jsme se organizovat. Koncem roku 2012, konkrétně 14. 12. 2012, se uskutečnila první pracovní schůzka tzv. památkového spolku. Podařilo se mi zorganizovat skupinu železničních nadšenců a přátel železnice, kteří by byli ochotní ve svém volném čase vyrazit do archivů pátrat po minulosti stanice, vše popsat a zdokumentovat. Proces prohlášení stanice kulturní památkou se od podání návrhu čím dál více komplikoval, podporovatelů naštěstí přibývalo, až dne 28. 3. 2015 vznikl Spolek železniční historie Martinice v Krkonoších. V současné době má 22 členů. Jsou mezi námi jak odborníci na historii, tak ti co mají k dráze profesně blízko, ale i zapálení nadšenci, kterým je železnice blízká. Mezi své zásadní a hlavní cíle jsme zařadili snahu o zachování stávajícího unikátního stavu železniční stanice Martinice v Krkonoších prostřednictvím jejího prohlášení kulturní památkou ČR. Pochopitelně jsme registrovali negativní odezvy majitele. A tak to zprvu vypadalo jako náš prohraný boj. Zapojili jsme do hry akademickou obec, vydali se na ČVUT do Prahy a odborníci projevíli nadšení a snahu pomoci. Za přispění mnoha lidí a institucí byla stanice i s jejím areálem vyhlášena 6. 6. 2016 kulturní památkou ČR.

**Jste partnery Svazku Krkonoše a Jilemnicka. Proč toto spojení?**

Naším cílem je podporovat větší zájem o krkonošskou železnici. Spolek už sice není nevýznamný, přesto bychom chtěli realizovat další projekty, resp. pohnout se ve věci dál. A tak spoléháme na spolupráci se Svazkem Jilemnicko a především Svazkem Krkonoše. Naším cílem je především udržet provoz na lokálce, který je klíčový pro region z hlediska dopravní obslužnosti. Pokud nebude fungovat, nebudou se s ní lidé dopravovat, a tudíž nebude potřebovat obsluhující personál a podstata živé kulturní památky ve stanici Martinice v Krkonoších ztratí svůj smysl. Primárně je zájmem samosprávy udržet dopravní obslužnost. Spolupracuje s námi vedení obce, regionu, Libereckého kraje a nyní i regionální svazky. Cílem je udržet provozuschopný stav, prosazovat životaschopnost lokálky, vytvořit zajímavý projekt a tím podpořit zájem. Horizontem našich vizí je dostavba tratě z Rokytnice nad Jizerou do Harrachova. Stavbou deset kilometrů dlouhého úseku by vznikl uzavřený okruh okolo Krkonoš s kladným dopadem na obyvatele a turisty v regionu na české i polské straně.

**Jak charakterizujete současnou železniční dopravu v Krkonoších?**

Nazval bych ji Popelkou. Od konce války až do 90. let minulého století jezdili vlakem všichni. Připomeňme od úplně prvních skupin lyžařů z Prahy až po speciální rekreační vlaky tehdejšího Revolučního odborového hnutí, které vozily do Krkonoš tisíce rekreatantů z celé republiky. Ni-

komu moc nevadilo chodit na nádraží pěšky. Lidé přijížděli do cílových míst třeba v noci, přeseďali ze spoje na spoj. Železnice byla ideální. Dnes nás do cílů cest dovezou auta. My chceme důležitost lokálky znovu pozvednout a zvýraznit. V konkurenci s osobními automobily, autobusy, je složité dostat lidi do vlaku. Není se co divit, komfort služeb a cestování je desítky let stále stejný. Ale vlak je rozhodně dobrá alternativa pro početnější skupiny nebo lidi, kteří nemají možnost nebo dokonce odmítají cestovat autem.

**Jak chcete význam lokálky povýšit?**

Například pod mottem: „Pojedme do Krkonoš a zažijme něco cestou“, pokusme se o obnovu a „obrození“ železnice. Záměr musí být podpořen povědomím široké veřejnosti a turistikou. Chtěli bychom např. nabídnout pěšky nebo na kole „od kolejí“ v oblasti lokálky dosažitelné cíle. Cestujícím na železnici odkryt související zajímavosti. Vše jako balíček služeb s ubytováním, stravováním, poznáváním, turistikou. Železnice nám to vrátí v podobě zdravějšího životního ovzduší i prostředí, menších tláčenic na silnicích a parkovištích, a také nějakým tím zajímavým zážitkem. Ve Vrchlabí sami podnikají první kroky. Pro město získali do majetku vlakové nádraží a připravují rozsáhlý zajímavý projekt.

**Jak jste zmínil, krkonošská železniční trať nemá ucelený okruh. Je to pro cestování v regionu zásadní problém?**

Mezi Rokytnicí nad Jizerou a Harrachovem bohužel chybí cca 10 kilometrů kolejnic. Aby trať dávala celkově smysl, potřebujeme dostat dopravu blíže k lyžařským vlečkám a sjezdovkám jak do Rokytnice, tak také do Harrachova. Zde už by také navazovala na trať Liberec, Tanvald a do Polska. Spojení by mělo i další efekt a to



**TIP**

**Nový propagační materiál „Na výlet Pojizerským pacífikem“**

Spolek vydal brožurku se základními informacemi o lokálce, popisy jednotlivých míst, zajímavostmi, turistickými cíli, včetně jízdního řádu. Pro nadcházející letní sezonu bude prospekt rozšířen o kalendář kulturních akcí, a získat ho můžete v krkonošských informačních centrech.

**Vydejte se vlakem okolo Krkonoší!**

Celodenní výlet s několika přestupy a možností prohlédnout si nádraží, zajímavá místa a pamětihodnosti na české i polské straně. Železnice vede krásnou krajinou. Zážitek jedinečný. Doporučujeme pro skupinky turistů, seniorů, kamarádů, mladých lidí. Vzhledem k jisté časové náročnosti a přestupům není příliš vhodný pro malé děti. Itinerář: pozor na prázdninový jízdní řád vlaků na polské straně.

Fotodokumentace s komentářem k typům na výlet FB profilu stanice: [www.facebook.com/pg/nadrazimartinice/photos/?tab=album&album\\_id=1469741323075724](https://www.facebook.com/pg/nadrazimartinice/photos/?tab=album&album_id=1469741323075724)

## Martinické nádraží se může pyšnit Nemá v Česku obdoby

Slouží od roku 1871. Budovu vyprojektoval architekt Carl Schlimp, autor bývalého nádraží Praha - Těšnov. Je jednou z posledních ukázek, jak stanice vypadaly na přelomu 19. a 20. století.



Výstavbou železniční trati v Krkonoších se cesta do Prahy zkrátila na tři až čtyři hodiny. Přípravy trvaly čtvrt století. Zásluhou horalů a českých inženýrů, kteří tu pracovali do úmoru, trvala samotná

stavba sedm let. Kvalitu tehdy odvedené práce nutno ocenit, za uplynulou dobu se tu mnoho nezměnilo.

Martinické nádraží ve výšce 485 metrů

[www.martinice.cz](http://www.martinice.cz)



ing. Petr Pěnička

propojení Liberce a Vrchlabí, které dnes prakticky neexistuje. Pokud by se díky politické vůli, investorům a např. z peněz Evropské unie, podařilo dobudovat koleje a tím spojení železnici, byl by to slušný počín pro celý region. Nejenom pro osobní dopravní obslužnost, podporu turistiky, ale i z pohledu nákladní dopravy. Vždyť v současné době, když napadne sníh, kamion přes české hranice do Polska u Harrachova nepřeje. Až bude dokončena dálnice z Čech do Polska, přivede mnoho turistů na hranice východních Krkonoš. Bude to znamenat obrovský nárůst osobní dopravy a zátěž na současnou dopravní infrastrukturu v Krkonoších. Velkokapacitní parkoviště pro automobily v krkonošských střediscích nejsou. Železnice by významně ulehčila.

**Je stavba reálná?**

Ale ano, záležitost z pohledu územně plánovacích dokumentací není mrtvá. Propojení Rokytnice nad Jizerou s Harrachovem je zakomponováno v územním plánu Rokytnice a ve výhledovém územním plánu Libereckého kraje. Horizont je sice daleký. Ale pro zajímavost lokálky Rokytnice – Martinice postavili za rok. Takže myslím, že je to především o vůli, správných partnerech, pochopení projektu a ochotě vynaložit finance.

**Co připravujete na začátek léta?**

U vlakového nádraží otevřeme novou naučnou stezku. Historie zdejší železnice sahá do doby zhruba před 150 lety. Martinické nádraží je místo se zajímavou minulostí s jedinečnou atmosférou tvoří unikátní areál s dochovaným a plně funkčním systémem řízení a zabezpečení provozu na železnici z poloviny 20. století. Stanici vystavěla společnost Rakouská severozápadní dráha při stavbě trati Velký Osek – Trutnov – Poříčí. Úsek trati, na kterém leží i stanice Mar-

tinice v Krkonoších, byl uveden do provozu 1. 6. 1871. Tehdy sloužila železnice především pro nákladní dopravu, vozilo se po ní uhlí a zboží z továren. Roku 1899 hrabě Jan Harrach vybudoval odbočnou trať do Rokytnice nad Jizerou s cílem protáhnout ji až do Harrachova. Což se bohužel díky administrativním obstrukcím C&K a následně smrti hraběte 1909 nepodařilo. Železniční stanice je unikátní stavbou, přístupnou všem, na rozdíl od dalšího technického vybavení, kam veřejnost nesmí, jako jsou návštěvnické kolejiště, apod. Proto budou tyto zajímavosti popsány v zamýšlených panelech, instalovaných v blízkém okruhu nádraží s pěknými výhledy na Krkonoše. Naučná stezka bude zahrnovat devět zastavení. Zpracovaná témata zmapují nejenom historii nádraží a její současnost, ale i budování lokálky do Rokytnice nad Jizerou, popisy jednotlivých staveb a technických zařízení na nádraží jako je přejezd, návštěvnické kolejiště, tunely a mosty (ocelové i kamenné), vodárny k zásobování parních lokomotiv vodou, a další.

**Do budovy nádraží připravujete také stálou muzejní expozici, co bude jejím obsahem?**

Spolek získal možnost pronájmu prostor v objektu. V muzeu nabídneme k vidění historické předměty a artefakty ze soukromé sbírky jednoho z našich členů, které se přímo váží k provozu železnice. Při té příležitosti Ing. Petr Pěnička, jménem Spolku, vyzývá čtenáře: „Pokud máte ve svých archivech dobové podklady či osobní fotografie týkající se železniční dopravy v Krkonoších, nebo jinou dokumentaci toho, jak provoz nebo život na železnici nebo ve stanici Martinického nádraží probíhal, rádi si je prohlédneme, případně vystavíme.“

[www.nadrazimartinice.cz](http://www.nadrazimartinice.cz)

## Lesnická naučná stezka U Mlejna

Naučná stezka U Mlejna se nachází v oblasti Martinických rybníků, v těsném sousedství obce Martinice v Krkonoších pod vrchem Bransko. Vychází z místa nedaleko od roubené stavby tzv. Martinického mlýna, měří necelé 2 km a má sedm zastávek (Martinický mlýn, Obnova Martinických rybníků, Historický vývoj lesa, Na Bubně, Přirozená obnova lesa, Slané bahno, Les mnoha tváří). Mottem naučné stezky je: „Les je ostrovem života v člověkem využívané krajině.“ Přibližuje také, jak významnou roli pro vývoj zdejších lesů hráli jejich majitelé a správci od hraběte Harracha (17. století) až po Lesy České republiky, s. p., které lesní pozemky převzaly do své správy v roce 1992. Stezka byla vybudována v rámci „Programu 2000“, jehož prostřednictvím Lesy České republiky, s. p., realizují jednu z významných mimoprodukčních funkcí lesa - funkci rekreační. Pro návštěvníky byl vytištěn informační leták s mapkou, který provází zájemce po jednotlivých zastaveních. Je pro Vás připraven na OÚ Martinice v Krkonoších, kde rádi poskytnou další veškeré informace.



[www.martinicevkrk.cz](http://www.martinicevkrk.cz)



# Vydejte se na výlet „Pojizerským pacifikem“

Naplánujte si projíždku krkonošskou lokálkou z Martinic v Krkonoších do Rokytnice nad Jizerou. Dvacet kilometrů dlouhá regionální železnice byla uvedena do provozu 7. 12.1899. Na výstavbě mají hlavní zásluhu Jan hrabě Harrach a místní podnikatelé. Dráha významně přispěla k hospodářskému rozvoji kraje, jehož se stala neodmyslitelnou součástí.



V současnosti se zde setkáte s motorovými vozy řady 810, charakteristickými pro české lokálky. Nechybí ani vyhledávané tradiční parní jízdy.

Cesta začíná v **Martinicích v Krkonoších**, ve stanici, která leží na trati Trutnov hl.n. – Chlumeck nad Cidlinou a v níž trať do Rokytnice nad Jizerou odbočuje. Poněkud paradoxně představuje zároveň i nejvyšší bod trati (482 m n. m.). Martinická stanice se svým elektromechanickým zabezpečovacím zařízením, mechanickými návěstidly, výpravní budovou, vodárnou, vodními jeřáby a dalšími objekty tvoří jedinečný dochovaný celek a v roce 2016 byla prohlášena za kulturní památku. Na severním konci obce láká k procházce lesnická naučná stezka „U Mlejna“ kolem martinických rybníků. Druhou stanicí na trati je **Jilemnice**. Město je přirozeným centrem regionu. Navštívit byste měli Krkonošské muzeum v zámku



ce známá neznámá“. Jilemnice získala titul Historické město roku 2012.

Cestou do **Hrabachova** minete hrabachovskou zvonicičku a dům, ve kterém žil Bohumil Hanč. Dopravna Hrabachov se může stát výchozím místem výletu na Přední Žalý (1019 m n.m.) – zdejší kamenná rozhledna z roku 1892 nás odmění jedinečným výhledem daleko do kraje.

Ze zastávky **Víchová nad Jizerou** v údolí říčky Jizery můžete vystoupat za pěknými výhledy do Víchovské Lhoty nebo do Křížlic.

V oblouku před zastávkou **Horní Sytová**, u soutoku Jizery a Jizery, přejíždíte první ze čtyř ocelových mostů přes Jizeru. Nedaleko zastávky stojí dřevěná zvonice. Z Horní Sytové trať stoupá údolím Jizery až do Rokytnice nad Jizerou.



v parku u kostela. Vedle stálých expozic (lyžařská, historicko-etnografická, Ze života českého kavalíra, Kavánova galerie) můžete zhlédnout některou ze zajímavých krátkodobých výstav. K nejvýznamnějším jilemnickým památkám patří Masarykovo náměstí s radnicí, Zvědavá ulička, barokní kostel sv. Vavřince. Podrobněji vás s památkami seznámí naučná stezka „Jilemnice

leko od zastávky si můžete prohlédnout půvabnou zříceninu hradu Nistějka.

Před dopravnou **Jablonec nad Jizerou** se nachází čtvrtý a poslední most přes Jizeru. Při plánování výletů lze využít některou z turistických tras, které ve městě začínají. Nejvýznamnější památkou je kostel sv. Prokopa. V Jablonci nad Jizerou na některé vlaky navazují autobusové spoje do Harrachova. Cesta končí v dopravně **Rokytnice nad**



**Jizerou**, která je od rokytnického náměstí vzdálena 3,4 km. V okolí malého horského města je množství lyžařských vleků, značených turistických tras a vyhlídkových míst.

Západní část Krkonoš a Podkrkonoší nabízí mnoho příležitosti k obdivu krás horské krajiny a přírody, ale také řadu tradičních kulturních a sportovních událostí, jejichž význam přesahuje hranice regionu. Kdo tento kraj jednou navštíví, rád se znovu vrací...

Spolek železniční historie Martinice v Krkonoších.

[www.nadrazimartinice.cz](http://www.nadrazimartinice.cz)

## Atraktivní krajinou z ČR do Polska

**Vlakem z Tanvaldu dojedete přes Szklarské Poręby a Piechowice do Jelení Góry. (Pozn.: přímý vlak jezdí z Liberce do Szklarskiej Poręby, do Jelení Góry je třeba přestupovat.)**

Trať původně vznikla hlavně pro potřeby průmyslníků, kteří z Dolnoslezské pánve dováželi uhlí do sklárny a textilu. Rakušané, kteří na začátku století stavěli trať z Tanvaldu do Kořenova, zvolili nejkratší cestu i za cenu velkého stoupání, které zdolávaly vlaky díky ozubnicím. Prusové, kteří pokračovali s tratí dál, rozvinuli koleje po horských úbočích. Jejich železnice byla až do svého konce v roce 1945 elektrifikována. Cestou překonáte nejstrmější českou železnici (sklon až 58 promile) a nejvýše položený bod polských železnic – zastávka Jakuszyce je v nadmořské výšce 886 m.





# Turistika po hřebenech, ale i do míst méně známých

„Historie krkonošských bud“ je dílo z autorského pera Martina Bartoše, který uvádí: „Nejsem historik, ale učitel. K historii mám však velice blízko. Můj otec má bohatou knihovnu a čtyřicet let pracoval v Krkonošském muzeu. Dá se tedy říci, že i já jsem v muzeu částečně vyrůstal“.



↑ Luční bouda

„Kniha představuje zhruba pět desítek krkonošských bud. Texty jsou doprovázeny bohatým fondem fotografických ilustrací, pohlednic a grafik. Původní stavení měla propracovanou strukturu. Často jejich středem protékal potůček, jako zdroj vody i umyvadlo. Součástí byla jak větší hospodářská část, tak menší vstupní chodba, která vedla příčně celou chalupou a obvykle byl vchod obousměrný. Zásadně významné bylo místo k vaření v obytné části, kde se hospodařilo, spalo, milovalo, rodily se děti, ale také tam lidé umírali. Chalup v původním tvaru a stavu se do dnešních dní v Krkonoších mnoho nezachovalo. Přesto řada z nich stojí za připomenutí. Berte naši pozvánku jako zajímavý tip pro turistickou výpravu.“

## Martin Bartoš „Historie krkonošských bud“

**Nová Slezská bouda** v Polsku, nedaleko Vosecké boudy, nejzápadnější položená na Krkonošském hřebeni. Je ukázkovým zpodobněním toho, jak původní krkonošské boudy vypadaly. Poloroubená střecha, vchod, obytná a hospodářská část. Bouda je stará cca 250 let. První dva majitelé byli Hollmannové, pak tu „vládnul“ rod Adolfů, kteří ji vlastnili do konce 2. světové války. Bouda je spjata s počátky lyžování v Krkonoších. Pocestný ve svém cestopisu z počátku 19. století popsal zážitek z jedné noci. „V boudě byla poměrně veselá společnost. Chtěl jsem mít na noc nerušený klid a tak jsem se nechal zavřít do komory se snachou manželky majitele. Ta však byla na pokraji smrti, protože jsem slyšel její občasné sténání. Když jsem se ráno probudil, už nežila.“

**Szrenica** je jednou z dominantních hřebenových bud. Její historie je spjata se vznikem Československa roku 1918. Obýval ji muž jménem Endler, zároveň nájemce Vosecké boudy. Po roce 1918 byl majetek znárodněn. Vosecká bouda byla přidělena legionáři a Endler z ní musel odejít. Tato skutečnost vyvolala interpelace v prvním Československém parlamentu. Ty však nepomohly. Endler se tedy domluvil s tehdejším majitelem panství na slezské straně (tehdejší Německu). Ten mu poskytl pozemek s boudou Szrenica. Nachází se tu lyžařský areál na polské straně Krkonoš, s horní stanicí lanové dráhy, do Szklarske Poręby. Jedna z vlnitých

sjezdovek je Poláky pojmenována „Lollobrygida“. V létě je tu otevřený zajímavý „dinopark“.

## Stará Slezská bouda, dnes se jménem Schronisko Pod Łabskim Szczytem

Zhruba 500 metrů od státní česko-polské hranice stojí jedna z nejstarších bud Krkonoš. Skrz ni protéká potok. Původně vznikla jako vojenská strážnice s posádkou střežící Slezskou stezku. V době, kdy vypukla morová epidemie, prý posádka střežila území, aby se mor nerozšířil přes hranice. Boudu navštívil uznávaný německý básník Theodor Körner. Zamiloval se zde do asi o pět let starší dívky. Vztah ho inspiroval k napsání mimořádné básně. Jako dobrovolník se nechal naverbovat do Napoleonských válek. V bitvě v Alasce zahynul. Zemřel velmi mlád, ale zanechal za sebou krásné a bohaté dílo.



↑ Bouda u Sněžných jam

Když bouda přestala sloužit vojenskému účelu, byla vhodným místem pro ubytování pastýřů, kteří do hor vyháněli krávy. S usedlíky, kteří se sem přestěhovali z Alp, přišly stejné zvyky a tradice.

**Bouda u Sněžných jam** je spjata se vznikem turistiky v Krkonoších. Skalka, resp. Krakonošova kazatelna, byla vůbec prvním místem, řekněme „občerstvovnou“ v horách. Místo zde zřídila paní, které se říkalo Blasse. Pocházela pravděpodobně z Rokytnice nad Jizerou. Měla podnikat-



↑ Labská bouda

telský nápad - vybudovala „chatrč“, představme si o skálu opřené klády, na nich primitivní střechu, uvnitř ohniště s kotlíkem v němž vařila čaj, podávala chléb se sádlem, apod.

-polského přátelství. Shořela a už nebyla obnovena. Busta Jindřicha se ztratila, ale před časem, díky potápěčům byla nalezena pod hladinou Velkého rybníka, jednoho z ledovcových jezer v Krkonoších. Na místě nejlepšího výhledu do Slezska nad Velkým rybníkem je umístěna pamětní deska Boudy prince Jindřicha, kterou neznalý turista lehce mine.

**Bouda Samotnia u Malého rybníka** je velmi krásným místem. Vznikla jako strážní budka hlídače, který dozoroval ryby v rybníku před pytláky. Dnes je stavba více než 300 let stará. Nocování v ní je mimořádným zážitkem. Když ráno vyjdete před stavení ven, smočíte nohy ve vodě rybníka a kolem vás panorama hor. V zimě k boudě jezdili lyžaři na májový závod ve slalomu. Po 2. světové válce získali většinu slezských bud na polském území polští turisté, ekvivalent našeho Klubu českých turistů. Některé boudy prosperovaly, jiné ne. Samotnia v rukou rodiny Siemaszkových stojí za návštěvu.

**Hamplova bouda (Střecha Akademie)** je ve vlastnictví turistů univerzity ve Vratislavi. Má zajímavou historii a byla mnohokrát přestavována. Původně vznikla jako přechodné útočiště pro poddané, kteří po třicetileté válce prchali do Slezska před tzv. rekatolicizací. Byla ubytovnou pro dělníky budující kapli sv. Vavřince na Sněžce. Vedla od ní jedna z krkonošských sánkařských drah. Odtud sváželi horalé dřevo a seno na rohačkách. V Hamplově boudě byly na konci 18. a začátku 19. století uloženy staniční knihy, do kterých hosté vpisovali své zážitky. Uchováno je tisíce zápisů.

## Po roce 1918 se začalo na hory více cestovat

Některé boudy změnilly majitele. Ty, které byly do konce války v německých rukou, se dostaly do správy Čechů. Situace však nebyla ideální. Z jednoho časopisu se dochoval inzerát: „Vyhněte se nepřátelským českým boudám. Jmenovány jsou: Vosecká, Labská, Martinovka, Bouda Dvoračky. Inzerát obsahuje i doporučení, které boudy se naopak navštěvovat mají: Szrenica, Nová Slezská bouda, Brádlery boudy, Medvědí bouda, ale i Mísečná.“



↑ Davidova bouda

## TIPY PRO VÁS

### Hřebenovka

Vydejte se do přírodně vzácných krkonošských lokalit na hřebenech hor



V nejvyšších partiích Krkonoš si projdíte turistickou Cestu česko-polského přátelství. Měří bezmála osmadvacet kilometrů a vznikla v letech 1881-1886 po podepsání české a polské pohraniční turistické konvence. Vede z Harrachova (686 m n. m.), přes Vio-lík (1472 m n. m.), Sněžné jámy (Velká 1240 m n. m. a Malá 1175 m n. m., horní okraje jam 1490 m n. m.), Vysoké kolo (1506 m n. m.), Dívčí (1414 m n. m.) a Mužské kameny (1416 m n. m.), Petrovu boudu (1288 m n. m.), Čihadla (1217 m n. m.), Špindlerovu boudu (1215 m n. m.), Malý Šišák (1440 m n. m.), Vrchol Sněžky (1603,3 m n. m.), Obří hřeben a Svorovou horu (1410 m n. m.) na Pomezí boudy (1041 m n. m.), anebo naopak.

Doporučujeme turistickou mapu a průkaz totožnosti.

## Pašerák Letní minicyklobus



Minibus s vlekem na kola se jménem Pašerák spojuje Malou Úpu s Harrachovem přes polskou stranu Krkonoš. Naloží dvacet osob k sezení, pět osob ke stání a třicet kol. Jezdí na trase Trutnov, Svoboda nad Úpou, Spálený Mlýn, Pomezí boudy, Kowary, Flipper, Karpacz, Karpacz Bialy Jar, Karpacz Wang, Szklarska Poręba, Harrachov a zpět.

Díky jízdě s Pašerákem můžete poznat zajímavá místa na polské straně Krkonoš, anebo projít Cestu česko-polského přátelství.



Blíží informace získáte na:  
[www.malaupa.cz](http://www.malaupa.cz)  
a [www.harrachov.cz](http://www.harrachov.cz)

## Historický exkurs po chalupách na polské straně hor

### Ochutnávka chalup a bud na české straně hor

Nabízíme vám tipy na mnoho výletů do míst méně známých a frekventovaných.

Jsou zpracovány  
na [www.krkonoše.eu](http://www.krkonoše.eu)



# V „Údolí paláců a zahrad“ na polské straně při úpatí Krkonoš jsou mimořádné architektonické památky v okouzlující krajině

**VYDEJTE SE  
pěšky, na kole  
nebo autem**



V polském pohraničí v Dolním Slezsku, jen pár kilometrů od vrcholu Sněžky, se nachází „snová krajina“, která je realitou. Vydejte se z Malé Úpy do Polska k úpatí Krkonoš. Po zhruba patnácti kilometrech přijdete do obce Stanisławów. Otevře tu svoji náruč první zastavení z komplexu Údolí paláců a zahrad. Ještě před deseti lety lákaly k návštěvě této oblasti v podstatě jenom hory, tyčící se nad majestátní Karpaczi a Szklarskou Porębou.

Projekt Údolí paláců a zahrad představuje na zhruba sto kilometrech čtverečních komplex tří desítek úžasných a unikátních objektů v nádherných místech. Můžete navštívit gotické hrady a věže, renesanční a barokní šlechtická sídla a postavené v 19. stol. novogotické, novorenesanční a klasicistické rezidence jako architektonické klenoty někdejší doby. Objekty jsou obklopené rozsáhlými parky s bohatou zelení a pestrým zastoupením starých stromů. Architekti zde navrhovali krásné krajinářské parky s množstvím romantických zákoutí, dubové aleje, rybníky i uměle vytvořené zříceniny.

Každá ze zdejších staveb uprostřed parků, lesů, luk a rybníků, v jedinečné krajině, má svoji zajímavou historii i současnost. Originálnímu objektům vtiskl jejich dnešní majitelé. Před lety je od státu koupili jako ruiny bez osvětlení i tepla a roky žili na staveništích se svým snem. Díky péči, houževnatosti, prostředkům vlastním, evropským i z úvěrů, je přetvořili v luxusní sídla a hotely nejvyšší kvality. A my se můžeme z jejich úsilí těšit



↑ Palác w Łomnicy

a kochat krásou, kterou vytvořili.

Jelenohorská kotlina na úpatí Krkonoš nemá v Evropě srovnání. V 19. století byla oblíbeným místem odpočinku pruských vládců. Projděte se s námi do některých z nich:

**1 Palác w Wojanowie:** Zámek ve Wojanově, jinak zámek Luisy. V portálu se nachází datum 1607, které je pravděpodobně rokem ukončení stavby prvního zámku. V roce 1839 se jeho majitelkou stala Luisa – dcera pruského krále Fridricha Viléma III. a manželka nizozemského krále. Zámek byl tehdy přestavěn v módním romantickém duchu a získal rysy gotického hradu. Poslední úpravy byly provedeny v roce 1906. Je stavbou s charakteristickými válcovitými věžemi, spojenou pomocí terasy a zahradních skleníků s krásným parkem, který ji obklopuje. Před zámkem

je nádvoří orámované bývalou konírnou a dalšími hospodářskými budovami. Využit se dají lázeňské a wellness služby, anebo konferenční centrum. Pořádány jsou tu výstavy a četné kulturní akce. [www.palac-wojanow.pl](http://www.palac-wojanow.pl)

**2 Palác Paulinum w Jeleniej Górze:** Zámeček Paulinum v Jelení Hoře, postavený v 19. století rodinou Kramstů – průmyslníků německého původu. Architektonický projekt se podobá zámeckým a palácovým objektům ze Sask. [www.paulinum.pl](http://www.paulinum.pl)

**3 Palác Królewski w Mysłakowicach:** Královský zámek v Mysłakovicích – první, barokní stavba existovala už v 18. stol. Po r. 1816 byl zámek přestavěn v novoklasicistickém stylu. V roce 1831 ho koupil pruský král Fridrich Vilém III. a zvolil jej pro svou letní rezidenci. V letech

1832–35 proběhla další přestavba pod vedením architekta K. Schinkla. Za svůj dnešní novogotický vzhled zámek vděčí dalšímu majiteli, králi Fridrichovi Vilémovi IV. a architektovi A. Stülerovi, který byl žákem Schinkla. Zámku přidal 30 metrů vysokou osmibokou věž a plesový sál, jehož střecha se stála vyhlídkovou terasou na přilehlý park v anglickém stylu s dvěma rybníky. [www.myslakowice.pl](http://www.myslakowice.pl)

**4 Pałac w Ciszycy – Kowary:** Zámeček Ciszycy v Kowarech je empírový, z přelomu 18. a 19. století. Mimo jiné byl rezidencí knížete Antonia Radziwiłła. Kolem objektu byl založen park se starým stromovím a umělá zřícenina loveckého hradu na návrší, jemuž se říká „Radziwiłłówka“. [www.kowary.pl](http://www.kowary.pl)

**5 Pałac w Stanisławowie Górnym:** Pozdně barokní rezidence rodiny von Reuss je tříkřídlová a dvoupatrová budova s otevřeným nádvořím. Kolem zámku se rozkládá krásně zachovaný park s mnoha cennými dřevinami a v sousedství skleník. Barokní zámek byl postaven v místě staršího renesančního objektu. Díky citlivé rekonstrukci, kterou provedl současný majitel, se dochovala část místností s valenou a křížovou klenbou a zámku byl vrácen dávný přepych. Zřízen je hotel, stylová restaurace a konferenční centrum. Podporováni jsou místní umělci, jejich díla vystavována v galerii. Pořádány jsou koncerty a kulturní akce. [www.palacstanislawow.pl](http://www.palacstanislawow.pl)

**6 Pałac w Bukowcu:** Zámek v Bukowci byl postavený ve 2. pol. 16. stol., v pol. 18. stol. přestavěn barokně, pak ho koupila rodina von Reden a nechala přestavět klasicistně. Je skromnou dvoupatrovou budovou tvaru čtyřúhelníku. Uvnitř se dochovaly křížové a valené klenby, v tzv. „Kanceláři“ je bohatá štuková výzdoba stropu. Romantická zahrada hraběnky von Reden byla proslulá v celé Evropě. Dnes se dochoval „Dům zahradníka“, „Opatství“ a „Belveder“. Je tu mnoho pěších stezek a míst pro příjemný odpočinek. Zámek je sídlem Svazku polských krkonošských obcí (Związek Gmin Karkonoskich). Částečně je zpřístupňován návštěvníkům po telefonické domluvě (tel. +48 75 718 24 15). [www.karkonosze.eu](http://www.karkonosze.eu)

**7 Pałac Schaffgotschów w Cieplicach:** Palác rodiny Schaffgotschů v Teplicích je situován v centru lázeňského

areálu mezi náměstím a lázeňským parkem. Monumentální barokní palác s raně klasicistními prvky byl postaven v letech 1784–1788. Jeho interiéry byly několikrát přestavěny, udržel si však původní bohatou výzdobou a zbytky historického zařízení. Zadní stranou přilehá k pečlivě udržovanému, krásnému anglickému lázeňskému parku. Na pravé straně centrální aleje stojí klasicistní pavilon, na levé empírové divadlo – Zdrojowy Teatr Animacji. V současné době je v paláci Schaffgotschů sídlo pracoviště vratislavské vysoké školy technické – Polytechniky. [www.cieplice.pl](http://www.cieplice.pl)

**8 Pałac w Łomnicy:** Zámek v Łomnici je barokní, patrně podle projektu Martina Frantze. Vznikl v 1. pol. 18. století na místě dřívější renesanční budovy. Po válce sloužil jako škola, ta pak byla přestěhována a zámek zpustl. V sousedství se nachází klasicistní zámeček „Dům vdovy“, poněvadž byl určen pro seniorky rodu. V současné době je možné navštívit interiéry zámku, je tu restaurace a hotel. Organizovány jsou kulturní slavnosti. [www.palac-lomnica.pl](http://www.palac-lomnica.pl)

**9 Vdoví dům (Dom wdowy) – Łomnica:** Klasicistní zámek postavený v roce 1800 v parku obklopujícím Velký lomnický zámek. Během posledního restaurování v sále v prvním patře byly odhaleny a zrestaurovány nástěnné malby. Majitelé shromáždili mnoho starých snímků, obrazů a nábytku a tyto prvky vytváří zvláštní ovzduší zde sídlícímu hotelu a restauraci.

„Dolní Slezsko má románské památky staré téměř 1000 let (olbínský portál ve Wrocławu, klášter ženské větve řádu cisterciáků v Trzebnici nebo kostel ve Świerzawě). Jsou architektonickými poklady evropského měřítka. Ve středověkých monumentálních kláštích v Lubiazi, Henrykowie a Krzeszowě panuje atmosféra jako ve Jménu růže. Ohromné podzemní prostory postavené nacisty během 2. světové války v Sovích horách byly upraveny na tři podzemní turistické trasy. Navštívit můžete staré doly – zlatý důl ve Złotém Stoku, uhelný důl v Nowé Rudě a ve Valbřichu. Jižní část vojvodství je horským královstvím. Od téměř alpských Krkonoš přes mírné svahy Sovích hor (považovaných za jedny z nejstarších v Polsku) až po labyrint jediných stolových hor v Polsku – Stolních hor (Góry Stołowe).“

**Blíží informace naleznete na: [www.dolinapalacow.pl](http://www.dolinapalacow.pl)**



↑ Palác w Wojanowie

**TIP** Některé ze staveb Údolí paláců a zahrad si můžete prohlédnout v Parku miniatur historických památek Dolního Slezska v Kowarech (Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska), ul. Zamkowa 9. Je jednou z největších turistických atrakcí této lokality. Na poměrně malé ploše si mezi brilantně a nápaditě vytvořenými modely a zmenšeninami skutečných paláců v měřítku 1:25 budete připadat jako Gulliver v říši Liliputánů. K vidění v exteriéru i v prostorné hale jsou jak architektonické klenoty Údolí paláců a zahrad, tak i zámků z českých Krkonoš (z Jilemnice a Vrchlabí), vsazené do uměle zbudované krajiny a přírodního prostředí. [www.park-miniatur.com](http://www.park-miniatur.com)

## Do polského národního parku se platí vstupné i elektronicky

**Vstupné na polské území Krkonoš – do Karkonoskiego Parku Narodowego (KPN) – se platí řadu let. Správa parku uvedla do provozu webové rozhraní a mobilní aplikaci k on-line nákupu vstupenek. Vychází vstříc turistům, mj. přicházejícím z české strany hor, kteří mají povinnost zakoupit vstupné a přitom neprocházejí kolem pokladen umístěných v polském podhůří. Návštěvníci mohou zakoupit vstupné do KPN elektronicky na adrese <https://kpn.eparki.pl/>.**

Internetová stránka <https://kpn.eparki.pl/> nabízí možnost zakoupit vstupné před plánovaným výletem do Karkonoskiego Parku Narodowego. Jednodenní vstupné ve výši 6 zł nebo třídní za 15 zł můžete zaplatit platební kartou nebo bankovním převodem. Stránka obsahuje českou jazykovou mutaci reprezentovanou českou vlajčkou. Objednanou vstupenku obdržíte e-mailem. Při pobytu v polském parku ji mějte neustále při sobě, tj. elektronicky v mobilu nebo vytištěnou. Poplatku za vstup jsou zproštěny děti do 7 let a účastníci výukových progra-

mů vedených polskou Správou KPN. Poloviční cenu hradí starobní a invalidní důchodci, hendikepovaní, žáci i studenti a vojíci z povolání.

Na českém území KRNP se vstupné neplatí. Přestože jsou Krkonoše jedno pohoří, je na obou stranách hranice rozdílná legislativa, ze které pramení rozdílný přístup ke vstupnému. Turisté nemusí platit vstupné na pohraniční Cestě česko-polského přátelství a na Sněžce, kde se předpokládá krátké přecházení z českého na polské území.

**TIP** Na povinnost platit vstupné za vstup do KPN upozorňují informační tabule umístěné na křižovatkách poblíž státní hranice. Strážci parku mají pravomoc vstupenky kontrolovat. Cílem je motivovat návštěvníky k odpovědnému a férovému jednání. Je věcí každého jednotlivce, zda zaplacením vstupného ocení krásy národního parku. Snímek informační tabule je pořízen nedaleko Špindlerovy boudy na Cestě česko-polského přátelství. Foto: archiv Správa KRNP.





# „Letní ochutnávka“ v Krkonoších

**Dřevo-socho-kování Františkov**  
Rokytnice nad Jizerou  
www.starykravin.cz

**Mlynářovy toulky**  
Špindlerův Mlýn  
www.mestospindleruvmlyn.cz

**Krakonošovy letní podvečery**  
Jilemnice  
www.jilemnicko-so.cz

**Svatoanenské dřevosochání**  
Harrachov  
www.harrachov.cz

**Pivní slavnosti**  
Harrachov  
www.sklarnaharrachov.cz

**Horský běh na Dvoračky**  
Rokytnice nad Jizerou  
www.spartak-rokytnice.cz

**Řemeslnické léto**  
Vrchlabí  
www.krn timer .cz

**Pasecké hudební slavnosti**  
Paseky nad Jizerou  
www.paseckehudebnislavnosti.cz

**Promenádní koncerty**  
Janské Lázně  
www.janske-lazne.cz

**Vrchlabské hudební léto**  
Vrchlabí  
www.strelnicevrchlabi.cz

**Porciunkule 2018**  
Hostinné  
www.porciunkule.cz

**Krkonošské klání**  
Lánov  
www.lanov.cz

**Svatovavřínecká pouť**  
Pec pod Sněžkou - Sněžka  
www.pecpodsnezkou.cz

**Krkonošské pivní slavnosti**  
Vrchlabí  
www.krkonossepivnislavnosti.cz

Další zajímavé akce  
najdete na  
www.krkonoše.eu

### Vybíráte dovolenou na zimu?

- Bilá sněhová stopa je mimořádná výzva!

### Krkonoše - lyžařský běžecký ráj

- Povrchy sjezdovek jsou upravovány každý den.
- Jízda po „manšestru“ je vrcholem zimního sportovního zážitku.

### Krkonoše jsou hory zážitků

- Prožijte na horách jedinečné kouzlo zimy.
- Kochejte se panoramatickými výhledy i klidem krajiny.

# ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ

## Hrajte s námi o ceny

Vážení čtenáři, připravili jsme pro vás soutěž.  
Zodpovězte položené otázky.

### Otázka:

1. Odkud pochází historik Miloslav Bartoš?
2. Jak se jmenuje nový propagační materiál Svazku Krkonoše s výhledy na hory?
3. Ve kterém roce byl založen Krkonošský národní park?
4. Kde se nachází Údolí paláců a zahrad?
5. Mezi kterými krkonošskými městy je třeba dostavět koleje?

Písemné odpovědi s názvem „Čtenářská soutěž o ceny“ a svou adresou zasílejte na: Regionální turistické informační centrum Krkonoše, Krkonošská 8, 543 01, Vrchlabí, ČR, nebo e-mailem: info@krkonoše.eu

### Ceny pro vylosované vítěze:

**1.cena** - víkendový pobyt v hotelu Orea Resort Horal ve Svatém Petru ve Špindlerově Mlýně, věnuje Orea Resort Horal, www.orearesorthoral.cz

**2.cena** - Kniha Správy Krkonošského národního parku, věnuje Správa KRMAP, www.krn timer .cz

**3.cena** - Umělecký svícen, věnuje Krkonoše – svazek měst a obcí, www.krkonoše.eu

**4.cena** - Termohrnek, věnuje Krkonoše – svazek měst a obcí, www.krkonoše.eu

**5. cena** - Tričko s logem, věnuje Regionální turistické informační centrum Krkonoše, www.krkonoše.eu

Budeme rádi, pokud ke svým odpovědím připojíte zkušenosti z vašeho pobytu v Krkonoších.

**Uzávěrka odpovědí:** 31. října 2018.

**Losování výherců:** prosinec 2018.

Oficiální turistický internetový portál Krkonoš obsahuje rozsáhlou databázi textů v českém, německém, anglickém a polském jazyce, mapové zákresy, fotografie a řadu dalších odkazů. Zmapováno je zde doslova vše, co vás může jako návštěvníka v území zajímat (cyklostezky, naučné stezky, výlety pro rodiny s dětmi, propagační materiály, podrobnosti o regionu, o celoročních sportovních a volnočasových možnostech), můžete si prohlédnout pohoří prostřednictvím webových kamer, zjistit užitečné kontakty a další rozmanité informace, včetně nového ubytovacího systému. V dohledném čase budou webové stránky modernizovány do ještě „vlídnější“ uživatelské podoby.

### TOP akce v regionu

Regionální turistické informační cent-

rum Krkonoše získává a sumarizuje od jednotlivých pořadatelů tradiční regionální, kulturní, sportovní, dětské či společenské akce, svým významem přesahující destinaci. Akce jsou zpracovávány a zveřejňovány formou pozvánky na www.krkonoše.eu. Naplánujte do svého kalendáře, co vás zajímá a co by vám nemělo uniknout. Osobní účast na tradičních krkonošských setkáních vás obohatí o poznání regionu a lidí, kteří v něm žijí.

### Celoroční Kalendář událostí

Kalendář kulturních, sportovních a společenských událostí připravovaných na celý nadcházející rok a tedy kompletován s velkým časovým předstihem. Vzniká ve spolupráci s krkonošskými informač-

ními centry východu, středu i západu Krkonoš. V elektronické podobě si ho můžete pročit na webových stránkách www.krkonoše.eu. Pokud i vy máte zájem zveřejnit vámi pořádanou událost, prosíme, kontaktujte zpracovatele Kalendáře - RTIC Krkonoše info@krkonoše.eu

### Krkonošský newsletter

Měsíční elektronický zpravodaj mapuje zajímavé dění a novinky v regionu. Krkonoše – svazek měst a obcí, jako jeho zpracovatel, vyhledává a zpracovává informace, které podporují zájem o území. Vítá iniciativu všech, kteří aktivity vytváří a chtějí je představit veřejnosti. Newsletter může do vašeho počítače doručovat i vám. Stačí se registrovat: news@krkonoše.eu



# INFORMAČNÍ CENTRA KRKONOŠE

**ČERNÝ DŮL**  
Turistické informační centrum  
543 44 Černý Důl, Úřad městyse 48  
Tel.: 499 429 618  
infocentrum@cernydul.cz, www.cernydul.cz

**HARRACHOV**  
TIC Harrachov  
512 46 Harrachov, 442  
Tel.: 481 529 600  
tic@harrachov.cz  
www.harrachov.cz

**HORNÍ MARŠOV**  
IC Veselý výlet  
542 26 Horní Maršov, Temný Důl 46  
Tel.: 499 874 298  
info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz

**HOSTINNÉ**  
Informační centrum  
543 71 Hostinné, Náměstí 70  
Tel.: 499 404 746  
infocentrum@muhostinne.cz  
http://hostinne.info

**JANSKÉ LÁZNĚ**  
Informační centrum a cestovní agentura  
542 25 Janské Lázně, Černošská 265  
Tel.: 499 875 186, 495 875 111  
info@megaplus.cz  
info@janskelazne.cz, www.janskelazne.cz

**JILEMNICE**  
Informační centrum  
514 01 Jilemnice, Masarykovo nám. 140  
Tel.: 481 541 008  
info@jilemnice.cz  
www.ic.mestojilemnice.cz

**KOŘENOV**  
Informační centrum Jizerky pro Vás  
468 48 Kořenov 480  
Tel.: 725 805 266  
ic@jizerkyprovas.cz  
www.jizerkyprovas.cz

**LÁNOV**  
Venkovské infocentrum mikroregionu  
543 41 Lánov, Prostřední Lánov 39  
Tel.: 499 432 083  
infocentrum@lanov.cz, www.lanov.cz

**MALÁ ÚPA**  
Infocentrum Malá Úpa  
542 27 Malá Úpa, Horní Malá Úpa 129  
Tel.: 499 891 112  
info@malaupa.cz, www.malaupa.cz

**PEC POD SNĚŽKOU**  
Infocentrum Turista  
542 21 Pec pod Sněžkou 337  
Tel.: 499 736 280  
turista@turistapec.cz, www.turistapec.cz

**Městské IC Veselý výlet**  
542 21 Pec pod Sněžkou 196  
Tel.: 499 736 130  
info@veselyvylet.cz, www.veselyvylet.cz

**ROKYTNICE NAD JIZEROU**  
Informační centrum Města Rokytnice nad Jizerou, Horní Rokytnice 197  
512 44 Rokytnice nad Jizerou  
Tel.: 481 522 001  
infocentrum@mesto-rokytnice.cz  
www.mesto-rokytnice.cz

**STRÁŽNÉ/SEZONNÍ**  
Informační centrum Strážné  
Strážné 129  
543 52 Strážné  
Tel.: 734 621 861  
info@strazne.eu  
www.strazne.eu

**SVOBODA NAD ÚPOU**  
Turistické informační centrum  
542 24 Svoboda nad Úpou, nám. Svornosti 527  
Tel.: 499 871 167, 499 692 953  
info.ets@tiscali.cz  
www.svobodanadupou.eu

**ŠPINDLERŮV MLÝN**  
Turistické informační centrum  
543 51 Špindlerův Mlýn  
Svatopetrská 173  
Tel.: 499 523 656  
tic@mestospindleruvmlyn.cz  
www.mestospindleruvmlyn.cz

**TRUTNOV**  
Turistické informační centrum  
541 01 Trutnov, Krakonošovo nám. 72  
Tel.: 499 818 245  
info@ictrutnov.cz  
www.ictrutnov.cz

**VRCHLABÍ**  
Regionální turistické informační centrum Krkonoše  
543 01 Vrchlabí, Krkonošská 8  
Tel.: 499 405 744  
info@krkonoše.eu  
www.mestovrchlabi.cz  
www.krkonoše.eu

**Hlavní informační středisko Správy KRMAP**  
543 01 Vrchlabí, nám. Míru 223  
Tel.: 499 421 474, 499 456 761  
his@krnap.cz  
www.krn timer .cz

**VYSOKÉ NAD JIZEROU**  
Městská knihovna a infocentrum  
512 11 Vysoké nad Jizerou 165  
Tel.: 481 540 278  
knihovna@vysokenadjizerou.cz  
http://info.vysokenadjizerou.cz/

**ŽACLĚŘ**  
Turistické informační centrum  
542 01 Žacléř, Rýchorské nám. 10  
Tel.: 499 739 225  
muzeum@zacler.cz  
www.zacler.cz  
www.infocentrum-zacler.cz

### TIRÁŽ

**Evidence:** MK ČR E 16345, **Vydal:** Krkonoše – svazek měst a obcí, Zámek 1, 543 01 Vrchlabí. **Vydání** - květen 2018.

**Celkový náklad** 53 000 kusů.

**Spolupracovali:** Dáša Palátková, kolektiv Svazku Krkonoše, Správa KRMAP, pracovníci krkonošských turistických informačních center, starostové měst a obcí a další. **Mapový podklad:** Geodézie, **Fotografie:** archiv Dáša Palátková, Svazek Krkonoše, Správa KRMAP, Ivan Polonský aj. **Překlady:** Hans J. Warsaw, **Grafický manuál:** David Škodný, **Grafické zpracování:** Ivan Polonský **Tisk:** Mafra a.s., **Náměty, dotazy a připomínky zasílejte:** dasa-palatкова@volny.cz

